

Forslag

til

**Lov om ændring af lov om social pension og lov om retssikkerhed og
administration på det sociale område**

(Systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager, krav om
medvirken og indhentelse af oplysninger fra Kriminalregisteret)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1123 af 21. oktober 2024,
som ændret senest ved § 8 i lov nr. 1750 af 29. december 2025, foretages
følgende ændringer:

1. Efter § 43 b indsættes:

»§ 43 c. Pensionisten har pligt til at deltage, når kommunalbestyrelsen på grund af en konkret anledning indkalder til en samtale eller afgiver et tilbud m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning for at vurdere, om pensionistens arbejdsevne er forbedret, og om pensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen vejleder pensionisten om pligten til at møde til samtalen eller tilbuddet m.v. og om konsekvensen af at udeblive, jf. § 43 d. Vejledningen gives i forbindelse med indkaldelse til samtale eller afgivelse af tilbud m.v.

§ 43 d. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at pensionen nedsættes med 1.000 kr. (2026-niveau), hvis pensionisten uden en rimelig grund udebliver fra samtale eller tilbud m.v. efter § 43 c. Er det månedlige pensionsbeløb lavere end 1.000 kr., sker den resterende nedsættelse i den supplerende hjælp efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik. Kan beløbet ikke fradrages fuldt ud i pensionen og den supplerende hjælp, bortfalder det overskydende beløb.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal forud for en afgørelse om nedsættelse af pensionen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med pensionisten for at vurdere, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen.

Stk. 3. Pensionen kan højst nedsættes for én udeblivelse pr. kalendermåned.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen underretter Udbetaling Danmark om en afgørelse om nedsættelse af pensionen. Udbetaling Danmark nedsætter herefter pensionen hurtigst muligt efter at have fået besked om nedsættelsen.

Stk. 5. Der kan i en kalendermåned højst nedsættes med beløbet i stk. 1. Har Udbetaling Danmark fået besked om flere nedsættelser som følge af afgørelser om udeblivelse for flere måneder, nedsætter Udbetaling Danmark pensionen igen i måneden efter den første nedsættelse.

Stk. 6. Beløbet i stk. 1 reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent. Reguleringen sker første gang den 1. januar 2027. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.«

2. Før § 45 indsættes:

»Systematisk gennemgang af udvalgte sager om førtidspension

§ 44 a. Kommunalbestyrelsen gennemgår systematisk de foreliggende oplysninger i udvalgte sager om førtidspension, jf. §§ 44 b og 44 c, i perioden fra og med 1. december 2026 til og med 31. december 2027 for at undersøge, om der er konkret anledning til at vurdere, om der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, jf. § 44, stk. 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen henlægger sagen, når det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at der på grund af pensionistens helbredsmæssige forhold ikke er grundlag for at vurdere, om der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen. Kommunalbestyrelsen orienterer samtidig pensionisten om, at pensionisten ikke skal have sin sag gennemgået.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen indkalder pensionister, der er omfattet af gennemgangen i stk. 1, til en samtale med personligt fremmøde for at oplyse sagen, jf. dog stk. 2. § 43 c, stk. 2, og § 43 d finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan indhente yderligere oplysninger og afgive tilbud m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning, jf. § 43 c.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen træffer på baggrund af en vurdering af pensionistens arbejdsevne afgørelse om, hvorvidt førtidspensionen

- 1) bevares,
- 2) gøres hvilende, jf. § 43 a, eller
- 3) frakendes, jf. § 44.

§ 44 b. Målgruppen for den systematiske gennemgang efter § 44 a er førtidspensionister under 60 år, som den 2. april 1968 eller senere er folkeregistreret som førstegangsendrejst her i riget fra et land uden for EU/EØS, eller som er indrejst i riget efter udlandsophold på mere end 12 på hinanden følgende måneder fra et land uden for EU/EØS, jf. dog stk. 2 og 3.

UDKAST

Stk. 2. Følgende ophold i udlandet regnes ikke som ophold uden for riget efter stk. 1:

- 1) Ophold i udlandet, hvor en person har været forhindret i at vende tilbage til riget som oprindelig planlagt på grund af udefrakommende og uforudsete omstændigheder af helt ekstraordinær karakter.
- 2) Ophold i udlandet, hvor en person har været statsudsendt eller har været medfølgende ægtefælle eller samlever til en statsudsendt. Ved statsudsendte forstås personer, der er
  - a) udsendt af Danmark, Færøerne eller Grønland,
  - b) sekunderet til EU og internationale organisationer eller
  - c) ansat i internationale organisationer, hvor det forudsættes, at Danmark, Færøerne eller Grønland bidrager med økonomi og med personel i form af egne statsborgere.
- 3) Ophold i udlandet, hvor en person som mindreårig har haft ophold i udlandet sammen med en eller begge forældre under forældrenes samtidige ophold i udlandet efter nr. 2.

Stk. 3. Følgende personer ligestilles med personer født her i riget:

- 1) Personer, der som mindreårige er adopteret fra et land uden for riget af en adoptant med lovligt ophold her i riget.
- 2) Personer, der er født uden for riget, og som har mindst en forælder, der har været bopælsregistreret her i riget i mindst 12 sammenhængende måneder på fødselstidspunktet, når personen er indrejst senest 6 måneder efter fødselstidspunktet.

§ 44 c. Den systematiske gennemgang efter § 44 a, stk. 1, omfatter førtidspensionister, som indgår i målgruppen i § 44 b, og som bor i et større alment boligområde med mindst 1.000 beboere, der er afgrænset ved, at mindst to af følgende socioøkonomiske kriterier er opfyldt:

- 1) Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller til uddannelse, overstiger 30 pct. ud fra et to-årigt gennemsnit.
- 2) Andelen af beboere dømt for overtrædelser af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst to gange landsgennemsnittet ud fra et to-årigt gennemsnit.
- 3) Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overstiger 60 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
- 4) Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området, bortset fra uddannelsessøgende, er mindre end 65 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i samme region.

UDKAST

Stk. 2. Pensionisten skal bo i boligområdet på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Flytter pensionisten fra boligområdet, er pensionisten ikke omfattet af målgruppen i stk. 1.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter, hvilke boligområder der er omfattet af stk. 1.

Udsøgning af sager til den systematiske gennemgang

§ 44 d. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering samkører data fra Social- og Boligministeriet om boligområder, jf. § 44 c, med data fra Udbetaling Danmark og Det Centrale Personregister om de førtidspensionister, jf. § 44 b, stk. 1, som pr. 1. juli 2026 bor i de berørte boligområder. Data anvendes til brug for kommunernes endelige fastlæggelse af målgruppen, jf. § 44 b, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sender en liste med resultatet af samkøringen til de berørte kommunalbestyrelser. Listen anvendes til den systematiske gennemgang af sager, som kommunalbestyrelserne foretager efter § 44 a.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen underretter pensionister i kommunen, som er omfattet af den systematiske gennemgang, jf. § 44 a.

Underretning fra kommunerne om sagernes udfald

§ 44 e. Kommunalbestyrelsen underretter løbende Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om resultatet af den systematiske gennemgang.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om indholdet af underretningerne.«

3. I § 50, stk. 4, ændres »§ 43 a og § 44« til: »§§ 43 a og 43 c- 44 a«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 354 af 2. april 2025, som ændret senest ved § 6 i lov nr.
1760 af 29. december 2025, foretages følgende ændring:

1. Efter § 11 h og før overskriften til § 12 indsættes:

»Kommunernes kontrol

§ 11 i. Kommunen kan med henblik på en vurdering af, om en førtids-
pensionist fortsat opfylder betingelserne for førtidspension, jf. §§ 43 c, 44

UDKAST

og 44 a i lov om social pension, uden samtykke fra førtidspensionisten indhente relevante og nødvendige oplysninger om strafbare forhold, herunder oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2026.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning
2.	Baggrund
3.	Lovforslagets hovedpunkter
3.1.	Gennemgang af udvalgte førtidspensionssager
3.1.1.	Gældende ret
3.1.1.1.	Betingelser for tilkendelse af førtidspension
3.1.1.2.	Frakendelse af førtidspension
3.1.1.3.	Hvilende førtidspension
3.1.1.4.	Førtidspensionistens medvirken og kommunernes mulighed for at indhente oplysninger
3.1.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.1.2.1.	Systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager
3.1.2.2.	Målgruppe og boligområder
3.2.	Underretning om sagernes udfald til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
3.2.1.	Gældende ret
3.2.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.3.	Nedsættelse af førtidspension ved manglende fremmøde til samtaler eller tilbud m.v.
3.3.1.	Gældende ret
3.3.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.4.	Samtaler m.v. til førtidspensionister i udlandet
3.4.1.	Gældende ret
3.4.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.5.	Klage til Ankestyrelsen
3.5.1.	Gældende ret
3.5.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.6.	Oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister
3.6.1.	Gældende ret
3.6.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4.	Forholdet til Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
5.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7.	Administrative konsekvenser for borgerne
8.	Klimamæssige konsekvenser
9.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10.	Forholdet til EU-retten
11.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti har indgået aftale om en systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager m.v.

Med aftalen pålægges kommunerne systematisk at gennemgå ca. 5.000 udvalgte førtidspensionssager for at vurdere, om betingelserne for førtidspension er opfyldt.

Målgruppen for den systematiske gennemgang er førtidspensionister under 60 år, som er registreret indrejst i CPR-registeret og bosat i et større alment boligområde med mindst 1.000 beboere afgrænset ved mindst to ud af fire socioøkonomiske kriterier.

De socioøkonomiske kriterier er en høj forekomst af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller til uddannelse, lav indkomst, en høj andel af beboere, som er dømt for kriminalitet og en høj andel af beboere, som kun har en grunduddannelse. Den systematiske gennemgang af førtidspensionssager gennemføres som led i at styrke arbejdsmarkedstilknytningen og for at medvirke til at revitalisere de udvalgte boligområder.

Ved sagsgennemgangen tager kommunen afsæt i alle foreliggende oplysninger om pensionisten, herunder registeroplysninger, oplysninger fra andre dele af den kommunale forvaltning, oplysninger om eventuel kriminalitet samt de kommunale kontrolenheder. Kommunalbestyrelsen henlægger sagen, når det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at der på grund af pensionistens helbredsmæssige forhold ikke er grundlag for at vurdere, om der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen.

Kommunerne indkalder som led i den systematiske gennemgang alle førtidspensionister i den udvalgte målgruppe til en samtale. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at nedsætte pensionen, hvis pensionisten uden rimelig grund ikke deltager i samtalen.

Finder kommunalbestyrelsen, at der er et sagligt grundlag for at genoptage en sag om førtidspension, vil kommunen f.eks. kunne indhente nye helbredsoplysninger og iværksætte afklaring af arbejdsevnen. Kommunen skal oplyse sagen tilstrækkeligt til at træffe afgørelse om, hvorvidt pensionen skal bevares, gøres hvilende eller frakendes.

UDKAST

Den indgåede politiske aftale indeholder også initiativer, der skal styrke kommunernes muligheder for at indhente oplysninger og genåbne sager med henblik på frakendelse. Disse ændringer vedrører de generelle regler og ikke alene den systematiske sagsgennemgang.

Udover kommunernes pligt til at indkalde til samtaler i forbindelse med den systematiske gennemgang af udvalgte førtidspensionssager indføres der således ved aftalen en generel pligt for førtidspensionister til at medvirke i samtaler og tilbud i de sager, hvor kommunen vurderer, at der er konkret anledning til at kontrollere, om pensionisten stadig er berettiget til førtidspension. Dette vil give kommunerne bedre mulighed for at kunne oplyse førtidspensionssager.

Det er endvidere aftalt, at førtidspensionen vil skulle nedsættes med 1.000 kr. (2026-niveau), hvis pensionisten udebliver fra en samtale eller et tilbud m.v. uden rimelig grund. En rimelig grund vil f.eks. kunne være sygdom, dødsfald i nærmeste familie eller lignende.

Endelig foreslås det at udvide kommunernes mulighed for at indhente oplysninger om kriminalitet, hvis der er et sagligt grundlag for dette. Det vil kunne give et bedre billede af pensionistens formåen og indgå i vurderingen af, om en førtidspension eventuelt skal frakendes. Oplysninger om kriminalitet vedrørende personer, der er tilkendt førtidspension, skal kunne indhentes uden samtykke.

De ovenstående elementer af aftalen gennemføres med nærværende lovforslag.

Det er også en del af den politiske aftale, at når den endelige behandling af sagerne fra den systematiske gennemgang, skal overgå til udvalgte kommuner, vil det være de udvalgte kommuner, som gennemgår handlekommunernes vurderinger og træffer endelig afgørelse om eventuel frakendelse af førtidspensionen. Kommunerne skal udvælges efter indstilling fra KL. Dette skal imødegå, at sagsbehandlere kan opleve et pres fra nogle pensionister til ikke at genåbne sager og eventuelt frakende førtidspension og understøtte mere ensartethed i afgørelserne.

Disse ændringer forventes at blive implementeret ved et lovforslag, der forventes fremsat i oktober 2026.

2. Baggrund

Baggrunden for forslaget om den systematiske gennemgang af udvalgte førtidspensionssager er, at der findes boligområder, der er kendetegnet ved en høj forekomst af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller til uddannelse, lav indkomst, mange beboere, som er dømt for kriminalitet og mange beboere, som alene har en grunduddannelse. Den systematiske gennemgang af førtidspensionssager gennemføres som led i at styrke arbejdsmarkedstilknytningen og medvirke til, at der sker en revitalisering i de udvalgte boligområder.

Derudover er der behov for at styrke kommunernes mulighed for at føre kontrol med sager om førtidspension i forhold til gældende regler, hvor kommunerne skal holde sig underrettet om pensionistens forhold med henblik på at kontrollere, om der er ret til den tilkendte førtidspension. Lovforslaget indeholder derfor bestemmelser, der indfører en generel mulighed for kommunerne til at indkalde til samtaler og afgive tilbud med pligt til at møde.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Gennemgang af udvalgte førtidspensionssager

3.1.1. Gældende ret

3.1.1.1. Betingelser for tilkendelse af førtidspension

Reglerne for tilkendelse af førtidspension, sagsbehandling og afgørelse er reguleret i kapitel 3 i lov om social pension.

Efter lovens § 16, stk. 1, kan førtidspension tilkendes personer i alderen fra 40 år til folkepensionsalderen med en varig og væsentligt nedsat arbejdsevne, hvis de opfylder en række betingelser, herunder om indfødsret, bopæl og optjening.

Personer i alderen 18-39 år skal som udgangspunkt ikke have tilkendt førtidspension. Efter § 16, stk. 2, kan personer i alderen fra 18 til 39 år tilkendes førtidspension, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb eller aktiveringsmæssige-, behandlingsmæssige- eller andre foranstaltninger.

Efter § 16, stk. 3, er det en betingelse for at få tilkendt førtidspension, at personens arbejdsevne er varigt nedsat, og at nedsættelsen er af et sådant omfang, at den pågældende uanset mulighederne for støtte efter den sociale lovgivning eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Det afgørende for, om der kan påbegyndes en sag om førtidspension, og om der kan tilkendes førtidspension, er førtidspensionistens arbejdsevne.

Begrebet arbejdsevne fokuserer på personens muligheder for aktuelt eller i fremtiden at blive i stand til at komme i beskæftigelse ved at udføre arbejdsopgaver. Det afgørende er, hvad en person kan - eller kan bringes til at kunne - vurderet i forhold til enhver form for arbejde på arbejdsmarkedet. Der skal derfor ses bredt på nuværende og fremtidige beskæftigelsesmuligheder.

Efter § 20, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om tilkendelse af førtidspension, når det efter en samlet faglig vurdering af de foreliggende oplysninger må anses for dokumenteret, at en person ikke kan blive selvforsørgende, jf. § 16. Kommunalbestyrelsen kan samtidig beslutte, at en sag skal genoptages til vurdering på et senere fastsat tidspunkt.

Efter § 20, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen endvidere træffe afgørelse om afslag på førtidspension, når det efter en samlet faglig vurdering af de foreliggende oplysninger må anses for dokumenteret, at en person ved konkret angivne arbejdsfunktioner enten umiddelbart eller ved en nærmere angivet indsats, jf. § 16, kan blive selvforsørgende.

Efter § 20, stk. 3, skal den person, som afgørelsen vedrører, have tilbud om i et møde at udtale sig over for den eller de personer, der skal træffe afgørelsen, inden der træffes afgørelse om førtidspension.

3.1.1.2. Frakendelse af førtidspension

Det følger af § 44, stk. 1, i lov om social pension, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension, hvis der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, jf. dog stk. 4. I den forbindelse træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, hvorvidt pensionen skal bevares i indtil 3 måneder efter det tidspunkt, fra hvilket frakendelse efter 1. pkt. kan ske.

Det fremgår af bemærkningerne til LF 137, jf. Folketingssamling 2000-01, Folketingstidende A, side 3158, at "førtidspension skal frakendes, hvis der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende regel i §

44. I modsætning til den gældende regel, der angiver en beløbsstørrelse for pensionistens personlige indtægt som forudsætning for frakendelse, skal kommunen efter forslaget foretage en helt konkret vurdering af pensionistens arbejdsevne. Det skal med andre ord vurderes, om pågældende er blevet i stand til at udføre konkret specificerede arbejdsfunktioner (f.eks. i et fleksjob) og derved opnå indtægt til selvforsørgelse, jf. bemærkningerne til § 16 under nr. 5.

En pensionist, der mod forventning er blevet i stand til at arbejde i større omfang end forudsat ved tilkendelsen af førtidspension, og som gennem en længere periode derved har vist, at arbejdsevnen er blevet forbedret, kan efter en konkret vurdering få frakendt sin pension. Det afgørende er, om arbejdsevnen er blevet forbedret, således at vedkommende er blevet i stand til at kunne varetage et fleksjob/ordinært job.

Kommunen skal således holde sig underrettet om pensionistens forhold med henblik på at kontrollere, om der fortsat er ret til den tilkendte førtidspension.”

Pensionisten skal, inden frakendelse kan komme på tale, have vist en arbejdsevne, som kan anvendes enten på det ordinære arbejdsmarked eller i et fleksjob. Det gælder dog ikke for visitation til fleksjobordningen, hvor pensionistens arbejdsevne aktuelt er så begrænset, at det er en forudsætning, at arbejdsevnen kan forbedres inden for en rimelig periode, jf. § 116, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Ankestyrelsen har udgivet to principmeddelelser om frakendelse af førtidspension, P 120-13 og P 9-15. Ankestyrelsen har ikke praksis om andre forhold end indtægtsgivende arbejde gennem en længere periode, der har ført til frakendelse af førtidspension. Ankestyrelsen har dog oplyst, at man ikke har haft anledning til at tage stilling hertil i praksis.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering med afsæt i gældende lovgivning, at det ikke er udelukket, at der kan ske frakendelse af førtidspension med henvisning til andet end indtægtsgivende arbejde. Kommunen skal vurdere, om den pågældende førtidspensionist er blevet i stand til at udføre konkret specificerede arbejdsfunktioner og blive selvforsørgende. Dvs. at der ikke alene skal lægges vægt på, i hvilket omfang førtidspensionisten rent faktisk har arbejdet. Det afgørende er, om førtidspensionisten har udvist en konkret arbejdsevne, som den pågældende kan anvende på det almindelige arbejdsmarked til vedvarende at blive selvforsørgende.

Kommunen skal, hvis pensionisten gennem en længere periode har vist, at arbejdsevnen er blevet forbedret, tage sagen op med henblik på en vurdering af pensionistens arbejdsevne og foretage en konkret helhedsvurdering af, om pensionisten er blevet i stand til at udføre konkrete arbejdsfunktioner – f.eks. i et fleksjob – og derved vedvarende opnå indtægt til selvforsørgelse.

Det er således Beskæftigelsesministeriets vurdering, at flere forskellige elementer vil kunne indgå i en helhedsvurdering af, om arbejdsevnen er væsentligt forbedret siden tilkendelsen, herunder indkomst ved arbejde, helbredsmæssige oplysninger, der peger på en forbedret arbejdsevne og andre aktiviteter end indkomst ved arbejde, f.eks. omfattende ulønnet/frivilligt arbejde, omfattende deltagelse i uddannelses- eller fritidsaktiviteter, der forudsætter et aktivitetsniveau, der kan være udtryk for en væsentligt forbedret arbejdsevne.

Der er ikke hjemmel til i sig selv at lægge vægt på, at en pensionist er dømt for kriminalitet, men hvis pensionisten er dømt for at have foretaget kriminelle handlinger, der efter karakteren ikke ses at stemme overens med den begrænsning af arbejdsevnen, som har dannet grundlag for tilkendelse af førtidspension, vil det være muligt for kommunen at inddrage dette i helhedsvurderingen af pensionistens arbejdsevne.

Pensionisten har selv mulighed for at rejse en sag om frakendelse af pension. Efter reglerne vil pensionen ikke kunne frakendes efter førtidspensionistens fyldte 60. år, medmindre pensionisten samtykker, og der vil ikke kunne ske frakendelse af pension for tidligere udsendte soldater og andre tidligere udsendte statsansatte med lidelser, der er omfattet af § 44, stk. 5.

3.1.1.3. Hvilende førtidspension

Retten til førtidspension gøres hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis en pensionist under 60 år i en længere periode har arbejdsindkomst, som kan være et udtryk for, at pensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, jf. lovens § 43 a, stk. 1.

En førtidspension kan gøres hvilende uden tidsmæssig begrænsning, jf. lovens § 43 a, stk. 1. At bestemmelsen ikke angiver en øvre grænse for, hvor længe pensionen kan gøres hvilende, udelukker ikke, at kommunen kan beslutte at gøre pensionen hvilende i et konkret tidsrum.

Kommunen kan efter lovens § 20, stk. 1, 2. pkt., fastsætte en frist for gen-vurdering af en tilkendt førtidspension. En tidligere fastsat frist fastholdes, uafhængigt af om førtidspensionen i mellemtiden er gjort hvilende. Udløber fristen i den periode, hvori den pågældende f.eks. har beskæftigelse i et fleksjob, fastsættes en eventuel ny frist på baggrund af en samlet vurdering af sagen.

At pensionen gøres hvilende vil sige, at pensionsudbetalingen ophører, men at der er adgang til at få pensionsudbetalingen genoptaget ved henvendelse til kommunen. Det kan f.eks. ske, hvis det viser sig, at forudsætningerne om arbejdsindtægts størrelse ikke holder. Der skal ikke søges om og tilkendes førtidspension på ny.

Reglen er en beskyttelsesforanstaltning, og dens formål er at støtte pensionistens forsøg på at påtage sig arbejde. Ved ordningen skabes der tryghed for, at der er et stabilt forsørgelsesgrundlag at falde tilbage på, hvis bestræbelserne mislykkes.

Bestemmelsen om hvilende pension anvendes, når den pågældende har arbejdsindtægt, eller et forestående arbejdsforsøg kan antages at føre til en sådan indtægt. Der skal være tale om arbejdsindtægter, der er så store, at pensionen ikke kan bevares, selv om de helbredsmæssige forhold isoleret set giver grundlag for pensionen.

Baggrunden for at gøre pensionen hvilende kan også være, at det anses for tvivlsomt, om den pågældende efter sin helbredstilstand at dømme vil være i stand til varigt at have en arbejdsindtægt af en sådan størrelse, at pensionen må frakendes.

3.1.1.4. Førtidspensionistens medvirken og kommunernes mulighed for at indhente oplysninger

Kommunen skal holde sig underrettet om pensionistens forhold med henblik på at kontrollere, om der fortsat er ret til den tilkendte førtidspension.

Når en kommune vil undersøge, om en førtidspensionist eventuelt skal have frakendt førtidspensionen, kan kommunerne efter de gældende regler i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven) anmode førtidspensionisten om at medvirke til sagens oplysning. Kommunen kan endvidere indhente oplysninger med samtykke efter § 11 a, stk. 1, og uden samtykke efter § 11 a, stk. 2, i loven. Der redegøres nedenfor for de gældende regler i retssikkerhedsloven.

Efter retssikkerhedslovens § 4 skal førtidspensionisten have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af sagen på en sådan måde, at førtidspensionisten kan udnytte denne mulighed.

Efter retssikkerhedslovens § 10 er det kommunen, der har ansvaret for, at sager, der behandles efter retssikkerhedsloven, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse (officialprincippet).

Efter retssikkerhedslovens § 11, stk. 1, kan kommunen anmode personer, der søger om eller får hjælp, om at medvirke til at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til, og at lade sig undersøge af en læge eller blive indlagt til observation og behandling som led i sagsbehandlingen.

Der skal være en saglig grund til, at kommunen indhenter konkrete oplysninger, og kommunen må derfor kun indhente oplysninger om forhold, som direkte har betydning for den foreliggende sag.

Indhentelse af oplysninger fra andre dele af samme forvaltning er ikke reguleret i retssikkerhedsloven. Her finder reglerne i databeskyttelsesforordningens artikel 6 og 9 samt databeskyttelseslovens §§ 7 og 8 anvendelse.

Retssikkerhedslovens § 11, stk. 1, nr. 2, vil typisk dreje sig om en undersøgelse hos en praktiserende læge, som regel førtidspensionistens egen læge. Helbredsmæssige forhold har betydning for en række af de sociale ydelser, f.eks. merudgifter, sygedagpenge, førtidspension og fleksjob.

Det følger af retssikkerhedslovens § 11, stk. 2, at en førtidspensionist, der får hjælp, har pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for hjælpen.

En forudsætning for, at førtidspensionisten kan overholde sin oplysningspligt, er, at kommunen har oplyst pensionisten om hvilke ændringer, det er relevant at oplyse om, jf. retssikkerhedslovens § 12, nr. 4.

Kommunen har dog mulighed for at oplyse en sag uden førtidspensionistens medvirken. Dette gælder f.eks. i forhold til retssikkerhedslovens § 11 c og § 54 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

UDKAST

Efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 1, kan kommunerne efter forudgående samtykke fra den, der søger om eller får hjælp, forlange, at andre offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, sygehuse, læger, psykologer, autoriserede sundhedspersoner i øvrigt og personer, der handler på disses ansvar, arbejdsløshedskasser, pengeinstitutter, arbejdsgivere og private, der udfører opgaver for det offentlige, giver oplysninger om den pågældende, der er nødvendige for at behandle sagen. Dette gælder også oplysninger om en persons rent private forhold og andre fortrolige oplysninger, ligesom myndigheden kan indhente lægejournaler, sygehusjournaler eller udskrifter heraf.

Det følger af retssikkerhedslovens § 11 c, stk. 1, nr. 3, at hvis det er nødvendigt for sagens behandling, kan kravet om samtykke efter § 11 a, stk. 1 og 6, fraviges i sager om frakendelse af førtidspension, jf. § 44, stk. 1, i lov om social pension.

Når kommunen indhenter oplysninger, skal den iagttage et proportionalitetsprincip, hvilket indebærer, at de oplysninger, der indhentes, skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles.

Efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 2, kan kommunen uden samtykke fra førtidspensionisten indhente oplysninger om økonomiske forhold og ferieforhold om førtidspensionisten og dennes ægtefælle eller samlever fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser.

Pensionisten skal ved ansøgningen skriftligt oplyses om adgangen til at indhente økonomiske oplysninger uden samtykke, jf. retssikkerhedslovens § 12, nr. 1.

Efter retssikkerhedslovens § 11 b skal kommunen behandle sagen om hjælp på det foreliggende grundlag, medmindre oplysninger kan indhentes uden samtykke, jf. § 11 a, stk. 2, og § 11 c, hvis personen ikke medvirker, jf. § 11, stk. 1, nr. 1 og 2, eller ikke giver samtykke til, at myndigheden kan indhente oplysninger, jf. § 11 a, stk. 1.

Ønsker en førtidspensionist i en konkret sag ikke at medvirke, f.eks. ikke vil tillade, at der indhentes fortrolige oplysninger fra andre myndigheder, er udgangspunktet, at personens ønsker skal respekteres. Konsekvensen er, at sagen må afgøres på det foreliggende grundlag.

Kommunen kan ikke give afslag på hjælp eller stoppe allerede bevilget hjælp med henvisning til den processuelle skadevirkning, alene fordi førtidspensionisten ikke vil medvirke til at oplyse sagen.

3.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Formålet med den systematiske gennemgang af udvalgte førtidspensionssager er at styrke arbejdsmarkedstilknytningen for beboerne i større almene boligområder og dermed revitalisere boligområderne ved at vurdere om, der vil skulle ske genvurdering af udvalgte sager om førtidspension for personer, bosat i disse områder.

I aftalen om systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager m.v. indgår det derfor, at kommunerne systematisk skal gennemgå udvalgte sager om førtidspension med henblik på at vurdere, om førtidspensionisterne i målgruppen fortsat opfylder betingelserne for førtidspension, eller om der efter tilkendelsen af førtidspension er sket ændringer, som medfører, at førtidspensionisten vil kunne forsørge sig selv vedvarende med indtægtsgivende arbejde.

3.1.2.1. Systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager

Det foreslås, at kommunerne systematisk skal gennemgå udvalgte sager om førtidspension i perioden fra og med den 1. december 2026 til og med den 31. december 2027 for at vurdere, om førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for førtidspension, jf. § 44, stk. 1.

Ved den systematiske gennemgang vil kommunen skulle inddrage relevante og nødvendige oplysninger om førtidspensionistens arbejdsevne med henblik på at vurdere, om der skal ske en egentlig genoptagelse af sagen.

Kommunen vil kunne indhente oplysninger uden samtykke efter § 11 a, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), hvis dette er nødvendigt for at vurdere sagen. Der vil således kunne indhentes oplysninger om økonomiske forhold og ferieforhold fra andre offentlige myndigheder.

Kommunen vil kunne undersøge, om der er indkomst ved arbejde f.eks. i indkomstregisteret, således at kommunen vil have mulighed for at vurdere, i hvilket omfang førtidspensionisten har arbejdet og herunder vil kunne vur-

UDKAST

dere, om førtidspensionisten vedvarende vil kunne forsørge sig selv ved indtægtsgivende arbejde. Det fremgår af indkomstregisteret, hvor meget førtidspensionisten har tjent ved arbejde, hvor mange timer pågældende har arbejdet, og om pensionisten har arbejdet i en længere periode.

Kommunen vil også kunne inddrage førtidspensionistens sag om tilkendelse af pension, herunder det dokumentationsgrundlag, førtidspensionisten har fået tilkendt pensionen på i forhold til, om førtidspensionistens arbejdsevne har ændret sig siden tilkendelsen.

Kommunen vil også kunne undersøge, om pensionisten har været anmeldt for socialt bedrageri og i den forbindelse vurdere, om et evt. socialt bedrageri har haft betydning for, at førtidspensionisten har fået tilkendt førtidspension, eller om det sociale bedrageri ikke har haft betydning for tilkendelsen af førtidspensionen.

Kommunen vil ligeledes kunne indhente oplysninger fra andre dele af kommunen med relevans for vurdering af sagen, f.eks. om andre dele af kommunen har udarbejdet en funktionsevnebeskrivelse, om der er tildelt eller givet afslag på omfattende hjemmepleje, personligt borgerstyret assistance, sociale- eller sundhedsmæssige indsatser af relevans for sagen, eller om førtidspensionisten har begået kriminelle aktiviteter, der kan være et udtryk for en forbedret arbejdsevne.

Kommunen vil således skulle se bredt på pensionistens forhold, hvor f.eks. tildeling af eller afslag på omfattende hjemmepleje vil kunne indgå i vurderingen af, om der er sket en ændring i førtidspensionistens arbejdsevne og være med til at klarlægge, om pensionisten fortsat opfylder betingelserne for førtidspension.

På samme måde vil f.eks. oplysninger om kriminelle aktiviteter, der kræver en vis arbejdsevne, kunne være med til at give kommunen et indblik i, om førtidspensionistens arbejdsevne kan være forbedret siden tilkendelsen af førtidspensionen.

Det foreslås videre, at kommunerne skal indkalde de førtidspensionister, der er omfattet af den foreslåede § 44 b, til en samtale.

Det foreslås, at kommunen vil kunne henlægge sager, hvor kommunen er i besiddelse af oplysninger, der viser, at det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at af pensionistens helbredsmæssige forhold betyder, at der

UDKAST

ikke er grundlag for at vurdere, om der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen. Kommunen vil således kunne henlægge sagen uden at indkalde en førtidspensionist til samtale, hvis pensionisten f.eks. er terminalt syg, får omfattende hjælp i hjemmet for at klare hverdagen, eller fordi pensionisten på grund af en alvorlig fremadskridende sygdom er uden udsigt til bedring.

I disse tilfælde vil det være formålsløst at indkalde førtidspensionisten til en samtale. Vurderingen af sagen vil ikke kunne ende med en frakendelse af førtidspensionen, idet førtidspensionisten ikke vil kunne bringes til at forsørge sig selv vedvarende ved indtægtsgivende arbejde. Kommunalbestyrelsen vil skulle orientere pensionisten om henlæggelsen.

Samtalen vil skulle holdes med henblik på at oplyse sagen yderligere, herunder om pensionisten f.eks. er i beskæftigelse, hvor mange timer pensionisten arbejder m.v. med henblik på at belyse, om førtidspensionistens arbejdsevne er blevet forbedret eller ej.

I samtalen vil også kunne spørges ind til, om førtidspensionisten deltager i frivilligt arbejde af betydeligt omfang, beskæftiger sig med mange hobbyaktiviteter samt hvordan pensionisten klare at varetage dagligdagens praktiske opgaver, som vil kunne indgå i vurderingen af førtidspensionistens arbejdsevne.

Ved samtalen vil kommunen også kunne spørge ind til, om førtidspensionisten har modtaget lægebehandling m.v., der har betydning for arbejdsevnen. Dette vil også kunne indgå i vurderingen af pensionistens arbejdsevne.

Det foreslås, at såfremt kommunen på baggrund af samtalen og oplysninger om pensionisten, der er kommet frem ved gennemgangen, vurderer, at der er tvivl om, hvorvidt førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for førtidspension, vil kommunen kunne indhente nye oplysninger, herunder give tilbud om virksomhedspraktik m.v., jf. § 57 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller sende førtidspensionisten til en helbredsmæssig afklaring med henblik på en vurdering af pensionistens arbejdsevne, hvis dette vurderes nødvendigt og relevant.

Hvis oplysningerne i sagen giver anledning til, at sagen skal tages op med henblik på at vurdere, om der skal ske en frakendelse af førtidspensionen efter § 44, stk. 1, vil kommunen skulle indhente relevante og nødvendige nye oplysninger efter § 11 a, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Dette kræver som

UDKAST

udgangspunkt samtykke, men kravet om samtykke kan efter gældende regler fraviges i det omfang, det er nødvendigt for behandling af en sag om frakendelse af førtidspension efter § 44, stk. 1, i lov om social pension, jf. § 11 c, stk. 1, nr. 3, i retssikkerhedsloven. Kommunen vil endvidere kunne indhente oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister og hvis nødvendigt indhente en eventuel dom fra politiet, jf. forslaget til § 11 i retssikkerhedsloven, som affattet ved § 2, nr. 1.

Kommunen vil ved vurderingen af pensionistens arbejdsevne skulle foretage vurderingen efter de regler, der var gældende på tidspunktet for tilkendelse af førtidspensionen. Før 2013 kunne en person blive tilkendt førtidspension, hvis den pågældende ikke kunne blive visiteret til fleksjob. Da tilskuddet til arbejdsgiveren højst kunne udgøre 2/3 af den normale løn på området, skulle arbejdsevnen være nedsat til under 2/3 af normal arbejdstid, for at en person kunne tilkendes førtidspension. Det vil betyde, at for en person, der f.eks. har fået tilkendt førtidspension i 2011, vil arbejdsevnen vedvarende skulle være højere end 1/3 af normal arbejdstid for, at det kan konstateres, at arbejdsevnen er varigt forbedret med den konsekvens, at pensionen vil kunne gøres hvilende eller frakendes.

Fra og med 2013 vil en person, der kan arbejde op til ca. halvdelen af normal arbejdstid, kunne visiteres til fleksjob. Personer, hvor arbejdsevnen aktuelt er meget begrænset, vil kunne blive visiteret til fleksjob, hvis der er mulighed for, at arbejdsevnen vil kunne forbedres inden for en rimelig periode. Således kan personer, der f.eks. kan arbejde ca. få timer om ugen, også blive visiteret til fleksjob, hvis der er et udviklingspotentiale i forhold til arbejdsevnen. En person med en meget begrænset arbejdsevne vil ikke kunne frakendes pensionen med henvisning til, at arbejdsevnen kan udvikles inden for en rimelig periode, idet frakendelse af førtidspension forudsætter, at arbejdsevnen er udviklet på det tidspunkt, hvor vurderingen sker.

Det foreslås endelig, at kommunen på baggrund af den systematiske gennemgang skal træffe afgørelse om, hvorvidt førtidspensionen skal bevares, gøres hvilende eller frakendes.

Det foreslås således, at hvis kommunen vurderer, at førtidspensionistens arbejdsevne ikke er blevet forbedret i en sådan grad, at førtidspensionisten vurderes at kunne forsørge sig selv vedvarende ved indtægtsgivende arbejde, vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at førtidspensionen skal bevares.

Vurderer kommunen, at en førtidspensionist i en længere periode har haft arbejdsindkomst, som kan være et udtryk for, at pensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at førtidspensionen gøres hvilende.

Vurderer kommunen, at førtidspensionistens arbejdsevne er blevet forbedret i en sådan grad, at førtidspensionisten vurderes at kunne forsørge sig selv vedvarende med indtægtsgivende arbejde, vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at førtidspensionen vil skulle frakendes.

3.1.2.2. Målgruppe og boligområder

Det foreslås, at målgruppen skal omfatte førtidspensionister, som er under 60 år, som er førstegangsendrejst i Danmark efter den 1. april 1968, og som bor i et større alment boligområde med mindst 1.000 beboere, der er afgrænset ved, at mindst to ud af fire socioøkonomiske kriterier er opfyldt.

De fire socioøkonomiske kriterier foreslås at være, at andelen af beboere i alderen fra 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller til uddannelse, overstiger 30 pct. (to-årigt-gennemsnit), at andelen af beboere, som er dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer, udgør mindst to gange landsgennemsnittet (to-årigt-gennemsnit), at andelen af personer i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overstiger 60 pct. af samtlige beboere i denne aldersgruppe og endelig, at den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende er mindre end 65 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i samme region.

Pensionisten skal bo i boligområdet ved lovens ikrafttræden. Hvis personen flytter ud af boligområdet efter lovens ikrafttræden, vil pensionisten ikke længere været omfattet af målgruppen.

Pensionister, hvis førtidspension er gjort hvilende, vil ikke være omfattet af den systematiske gennemgang af visse sager om førtidspension, uanset at de er bosiddende i boligområdet, da disse personer allerede er i arbejde, herunder i en ansættelse i fleksjob.

Det foreslås endvidere, at målgruppen skal afgrænses til førtidspensionister, der er folkeregistreret som førstegangsendrejst her i riget fra et land uden for EU/EØS den 2. april 1968 eller senere, eller som er som indrejst her i riget efter udlandsophold i mere end 12 på hinanden følgende måneder fra et land uden for EU/EØS.

Det foreslås dog, at nogle former for ophold i udlandet ikke skal regnes som ophold uden for riget, og at pensionister i disse tilfælde dermed ikke vil skulle være omfattet af den systematiske gennemgang af visse førtidspensionsager. Det vil f.eks. være ophold i udlandet, hvor en person har været forhindret i at vende tilbage til riget som oprindeligt planlagt på grund af udefrakommende og uforudsete omstændigheder af helt ekstraordinær karakter, tilfælde, hvor pensionisten har været statsudsendt eller har været medfølgende ægtefælle eller samlever til en statsudsendt, eller hvis pensionisten som mindreårig har haft ophold i udlandet sammen med en eller begge forældre under forældrenes statsudsendte samtidige ophold i udlandet.

Statsudsendte er personer, der er udsendt af den danske stat, Færøerne eller Grønland, sekunderet til EU og internationale organisationer eller ansat i internationale organisationer, hvor det er forudsat, at Danmark, Færøerne eller Grønland bidrager med økonomi og med personel i form af egne statsborgere.

Undtagelsen vil omfatte den udsendte og eventuelt medfølgende ægtefælle eller samlever, samt børn, herunder en ægtefælles eller samlevers særbørn. For børn vil undtagelsen være betinget af, at barnet har haft ophold med forælderen eller forældrene under udsendelsen.

Det foreslås endvidere at undtage pensionister, der som mindreårige er blevet adopteret fra et land uden for riget af en adoptant med lovligt ophold her i riget m.v., og for pensionister, der er født uden for riget, og som havde mindst en forælder, der har været bopælsregisteret her i riget i mindst 12 sammenhængende måneder på fødselstidspunktet, når pensionisten er indrejst senest 6 måneder efter fødselstidspunktet. Det foreslås således, at disse pensionister vil skulle ligestilles med personer født her i riget.

Dette vil først og fremmest omfatte børn, der er adopteret efter reglerne om international fremmedadoption. Det vil dog også omfatte personer, der som mindreårige er adopterede efter reglerne om familieadoption, når barnet indrejser i forbindelse med adoption.

Det vil betyde, at de omfattede personer ikke vil skulle betragtes som indrejste, men derimod i forhold til gennemgangen ligestilles med en person født i riget.

Den tidsmæssige afgrænsning på 6 måneder har baggrund i CPR-lovens gældende regler, hvorefter ophold i udlandet over 6 måneder skal anmeldes som fraflytning til udlandet, jf. CPR-lovens § 24, stk. 1, 3. pkt.

Målgruppen forventes at udgøre ca. 5.000 førtidspensionister fordelt på ca. 35 kommuner. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings udtræk forventes endelig fastlagt i september 2026. Herefter skal kommunerne gennemgå udtrækket og fastlægge den endelige målgruppe inden 1. december 2026.

3.2. Underretning om sagernes udfald til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

3.2.1. Gældende regler

Efter de gældende regler i bekendtgørelse om det fælles it-baserede datagrundlag og det statistiske datavarehus på beskæftigelsesområdet skal kommunerne indberette til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, når de frakender en førtidspension.

3.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at kunne følge op på resultaterne af den systematiske gennemgang og kunne bruge disse resultater fremadrettet skal der ske en underretning af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om de afgørelser, som kommunerne træffer.

Det foreslås derfor, at kommunerne vil skulle underrette Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om sagernes udfald, herunder i hvor mange sager kommunen har henlagt sagen, i hvor mange sager kommunen har vurderet, at der ikke skal ske en genoptagelse, og i hvor mange sager kommunen har vurderet, at der skal ske en genoptagelse samt om udfaldet af genoptagelsen.

Det foreslås, at Beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om indholdet i underretningerne.

3.3. Nedsættelse af førtidspension ved manglende fremmøde til samtaler eller tilbud m.v.

3.3.1. Gældende ret

Kommunen skal holde sig underrettet om en pensionists forhold med henblik på at kontrollere, om der fortsat er ret til den tilkendte førtidspension.

Det fremgår af § 32 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at førtidspensionister har ret til jobsamtaler med kommunen.

Bestemmelsen giver således en ret for førtidspensionister til samtaler med kommunen, ligesom en førtidspensionist kan få et virksomhedsrettet tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, men der er ikke bestemmelser om, at en førtidspensionist har pligt til at møde op til samtaler indkaldt af kommunen eller en pligt til at deltage i tilbud m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller andre love f.eks. sociallovgivningen eller sundhedsloven. Det gælder uanset om indkaldelsen til samtale eller anmodning om at deltage i beskæftigelsesrettede tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning sker for at afklare arbejdsevnen.

Efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik kan en førtidspensionist, der ikke modtager fuld førtidspension efter lov om social pension på grund af betingelserne om optjening, få supplerende hjælp. Hjælpen skal sammenlagt med førtidspensionen pr. måned udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til at modtage kontanthjælp efter §§ 16-19.

Der henvises til pkt. 3.1.1.2 og pkt. 3.1.1.3. for nærmere beskrivelse af reglerne om frakendelse af førtidspension og hvilende førtidspension. Derudover henvises til pkt. 3.1.1.4 for nærmere beskrivelse af gældende regler om førtidspensionistens medvirken og kommunernes mulighed for at indhente oplysninger til brug for vurdering af sager om førtidspension.

3.3.2. Beskæftigelsesministeriet overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske aftale, at der er behov for at styrke kommunernes muligheder for at indhente oplysninger og genoptage sager med henblik på frakendelse af førtidspension.

For at implementere den politiske aftale foreslås, at der indføres en generel pligt til, at førtidspensionister skal medvirke i samtaler og aktive tilbud m.v. i de sager, hvor kommunen har en konkret anledning til at føre kontrol med retten til den tilkendte førtidspension. Det foreslås endvidere, at hvis pensionisten udebliver fra samtalen eller ikke møder op i et tilbud m.v., vil pensionisten få nedsat førtidspensionen med 1.000 kr.

Det foreslås således, at kommunalbestyrelsen vil skulle træffe afgørelse om nedsættelse af pensionen, hvis pensionisten ikke deltager, når kommunalbestyrelsen på grund af en konkret anledning indkalder pensionisten til en samtale eller afgiver tilbud m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning for at vurdere, om førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension.

UDKAST

Forslaget retter sig mod de sager, hvor kommunen har eller får kendskab til oplysninger, som gør det relevant at undersøge sagen. En anledning vil f.eks. kunne være orientering om ændring i indtægter fra arbejde, helbredsmæssige oplysninger, der peger på en forbedret arbejdsevne, en anmeldelse om socialt bedrageri, oplysninger modtaget som led i den koordinerede myndighedsindsats over for organiseret og alvorlig kriminalitet, herunder rocker- og bandekriminalitet (Al Capone-samarbejdet) eller andre aktiviteter end indkomst ved arbejde, f.eks. omfattende ulønnet/frivilligt arbejde, omfattende deltagelse i uddannelses- eller fritidsaktiviteter eller kriminalitet, der forudsætter et aktivitetsniveau, der kan være udtryk for en væsentligt forbedret arbejdsevne.

En samtale vil kunne foregå telefonisk, digitalt eller ved fysisk fremmøde.

For at afklare, om arbejdsevnen er forbedret, vil kommunalbestyrelsen kunne indhente yderligere oplysninger til brug for sagen efter de regler, der er fastsat i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Derudover vil kommunalbestyrelsen f.eks. kunne give tilbud om virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller sende førtidspensionisten til en helbredsmæssig afklaring for at få en vurdering af arbejdsevnen.

Kommunalbestyrelsen vil have mulighed for at indhente sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra klinisk funktion efter § 15 a i lov om organisation og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

Der henvises til pkt. 3.1.1.4 for en nærmere beskrivelse af muligheden for at indhente oplysninger efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Udfaldet af kommunalbestyrelsens vurdering vil kunne være, at pensionen bevares, gøres hvilende eller frakendes.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen vil skulle vejlede førtidspensionisten om pligten til at møde til samtale eller tilbud m.v. og om konsekvensen af at udeblive. Kommunalbestyrelsen vil således skulle vejlede om, at hvis førtidspensionisten udebliver fra samtalen eller ikke møder op i tilbuddet m.v., vil pensionisten få nedsat førtidspensionen med 1.000 kr., medmindre der er en rimelig grund til udeblivelsen, jf. nedenfor. Vejledningen vil skulle gives i forbindelse med indkaldelse til samtale eller afgivelse af tilbud m.v.

Der vil kunne være rimelige grunde til, at førtidspensionisten ikke har haft mulighed for at møde til samtalen eller i tilbuddet, f.eks. på grund af ind-

UDKAST

læggelse på hospital eller anden sygdom. Det vil være kommunalbestyrelsen, der i den konkrete situation vurderer, om der har været en rimelig grund til udeblivelsen.

Er en førtidspensionist f.eks. syg, eller kan vedkommende ikke få sit barn passet, vil kommunalbestyrelsen kunne vurdere, at pensionisten har en rimelig grund til udeblivelsen fra samtale eller tilbud m.v. I denne situation vil kommunalbestyrelsen ikke skulle træffe afgørelse om, at førtidspensionen skal nedsættes.

Det samme vil skulle gælde, hvis kommunalbestyrelsen efter en socialfaglig vurdering finder, at pensionisten ikke vil kunne reagere på, at førtidspensionen nedsættes f.eks. på grund af svær psykisk lidelse, demens m.v.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen ved udeblivelse fra samtale eller tilbud m.v. vil skulle træffe afgørelse om nedsættelse af pensionen med 1.000 kr. (2026-niveau). Er det månedlige pensionsbeløb lavere end 1.000 kr., nedsættes restbeløbet i hjælpen efter § 27 a i lov om social pension. Nedsættelsen vil alene vedrøre én udbetaling. Dvs. at pensionen ikke løbende skal nedsættes med 1.000 kr. på grundlag af én udeblivelse.

Er pensionsudbetalingen lavere end 1.000 kr., og modtager pensionisten ikke supplerende hjælp efter § 27 a, sker der alene nedsættelse i pensionsbeløbet med det mulige beløb. Det betyder, at resterende nedsættelsesbeløb ikke vil blive overført til senere nedsættelse af pensionen eller efterregulering.

Det foreslås, at pensionen i en kalendermåned højst kan nedsættes for én udeblivelse, dvs. 1000 kr. (2026-niveau). Selv om en pensionist f.eks. udebliver fra to indkaldte samtaler i april måned, vil pensionisten således alene få nedsat pensionen for én udeblivelse. Har Udbetaling Danmark fået besked om flere nedsættelser som følge af afgørelse om udeblivelse fra samtale i forskellige måneder, nedsætter Udbetaling Danmark pensionen igen i måneden efter den første nedsættelse. Hvis en pensionist således f.eks. får nedsat pensionen for maj for en udeblivelse fra en samtale i marts måned, vil pensionen i maj ikke også kunne nedsættes for en udeblivelse i april måned, men der vil kunne ske nedsættelse i pensionen i juni måned.

Der vil kunne nedsættes i pensionen for udeblivelse i samme tilbud i flere måneder, såfremt tilbuddet løber henover et månedsskifte, og der er udeblivelse flere gange.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen vil skulle underrette Udbetaling Danmark om en afgørelse om nedsættelsen. Udbetaling Danmark vil herefter nedsætte pensionen hurtigst muligt.

Det foreslås, at beløbet satsreguleres efter lov om en satsreguleringsprocent en gang årligt, og at beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Første gang, der vil ske satsregulering, vil være med virkning fra 1. januar 2027.

Kommunalbestyrelsen skal forud for en afgørelse om nedsættelse af pensionen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med pensionisten for at vurdere, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen.

3.4. Samtaler m.v. til førtidspensionister i udlandet

3.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 62 i lov om social pension, at Udbetaling Danmark har myndighedsansvaret vedrørende pension, der skal ydes til personer med fast bopæl i udlandet eller på Færøerne eller i Grønland efter denne lov, efter forordning (EF) om koordinering af de sociale sikringsordninger og efter regler i overenskomster med andre stater.

Ved udøvelsen af de nævnte beføjelser finder §§ 18, 21 og 26 d ikke anvendelse på personer med bopæl i udlandet. Grundlaget for afgørelsen om førtidspension eller seniorpension skal bestå af redegørelser for de forhold og omstændigheder, som kan oplyses af de udenlandske pensionsmyndigheder.

Det er i forordning om koordinering af sociale sikringsordninger (grundforordningen) artikel 76 fastsat, at medlemslandenes myndigheder og institutioner skal yde hinanden bistand. Udbetaling Danmark kan varetage opfølgningen selv eller evt. anmode bopæls- eller opholdslandets institution/opholdslandets kontaktorgan om at bistå efter de regler, der er fastsat i forordning om de nærmere regler til gennemførelse af forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger (gennemførelsesforordningen).

Efter gennemførelsesforordningens artikel 87, stk. 3, følger det, at når en borger, der modtager eller ansøger om ydelser, opholder sig eller er bosat i et andet medlemsland end der, hvor den kompetente institution er beliggende, foretages den administrative kontrol efter den kompetente institutions anmodning af institutionen i borgerens opholds- eller bopælsland.

Reglerne om, at en sag først kan behandles som førtidspensionssag, når det er dokumenteret, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved aktiverings-, og behandlingsmæssige foranstaltninger m.v., gælder ikke for personer med fast bopæl i udlandet. Baggrunden herfor er, at disse foranstaltninger foretages i personens bopælsland efter dette lands lovgivning.

De opstillede krav til de redegørelser m.v., der skal foreligge forud for en afgørelse om førtidspension, har nøje sammenhæng med mulighederne for at yde støtte til personer med nedsat arbejdsevne efter den danske lovgivning, herunder især fleksjobordningen. Reglen sikrer, at personer med bopæl i udlandet vurderes på samme grundlag som personer med bopæl i Danmark, idet der ellers måtte tilkendes pension til ansøgere med bopæl i et land, hvor muligheder for at opnå beskæftigelse på særlige vilkår ikke foreligger eller er begrænsede. Der skal derfor foretages en fiktiv vurdering af ansøgerens beskæftigelsesmuligheder efter danske regler, dvs. som om ansøgeren var bosat i Danmark. Tilsvarende vil gælde i en sag, hvor arbejdsevnen på grundlag af en konkret anledning skal vurderes med en eventuel konsekvens i form af, at pensionen frakendes.

Udbetaling Danmark udfører som alt overvejende udgangspunkt sagsbehandlingen i sager om førtidspension, hvor pensionisten bor i udlandet, på skriftligt grundlag. Udbetaling Danmark foretager som udgangspunkt ikke opfølgning i sager, hvor der er tilkendt en førtidspension, medmindre pensionisten er tilkendt førtidspension med et fastsat revisionstidspunkt, jf. pensionslovens § 20, stk. 1, 2. pkt., eller Udbetaling Danmark modtager oplysninger om arbejde, som giver anledning til at se på, om pensionisten har en arbejdsevne

Lovens § 62 indeholder en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl i udlandet.

3.4.2. Beskæftigelsesministeriet overvejelser og den foreslåede ordning

Med den foreslåede § 43 c i lov om social pension, jf. den foreslåede § 1, nr. 1, vil førtidspensionister kunne blive indkaldt til samtale med en pligt til at fremmøde fysisk eller digitalt. Derudover kan førtidspensionister få pligt til at deltage i tilbud m.v. Pensionen vil kunne nedsættes med 1.000 kr. (2026-niveau) ved manglende fremmøde.

Da Udbetaling Danmark har myndighedsansvaret vedrørende pension, der skal ydes til personer med fast bopæl i udlandet eller på Færøerne eller i Grønland efter denne lov, efter forordning (EF) om koordinering af de sociale sikringsordninger og efter regler i overenskomster med andre stater, forudsættes det, at der med hjemmel i lovens § 62 fastsættes regler om, at for førtidspensionister bosat i udlandet vil Udbetaling Danmark have ansvaret for samtaler efter forslaget til § 43 c, såfremt Udbetaling Danmark har anledning til at vurdere retten til førtidspension. Udbetaling Danmark kan ikke

give tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning m.v., og det vil således heller ikke være en mulighed efter § 43 c.

Udbetaling Danmark vil kunne indkalde til samtaler med pligt til at møde svarende til, hvad der vil gælde for førtidspensionister bosiddende i Danmark, hvor det er kommunalbestyrelsen, der efter forslaget til § 43 c vil have ansvaret. En samtale vil kunne foregå telefonisk, digitalt eller ved fysisk fremmøde.

3.5. Klage til Ankestyrelsen

3.5.1. Gældende regler

Efter § 50 i lov om social pension kan kommunalbestyrelsens afgørelser påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Afgørelser efter blandt andet § 43 a og § 44 kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg. Sådanne klager behandles også efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsen er almindelig klageinstans for afgørelser inden for det sociale område. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg er almindelig klageinstans for afgørelser inden for beskæftigelsesområdet.

3.5.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg er klageinstans for klager over afgørelser vedrørende §§ 43 a og 43 c – 44 a.

Dermed vil det være Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, der tager stilling til klager vedrørende afgørelser om udeblivelser fra samtaler og tilbud m.v. og nedsættelse af pensionen i den anledning samt i forhold til afgørelser om at frakende eller gøre førtidspension hvilende truffet i forbindelse med den systematiske gennemgang af udvalgte sager om førtidspension efter § 44 a.

Udbetaling Danmarks nedsættelse af pensionen, der sker på grundlag af en afgørelse fra kommunen om udeblivelse fra en samtale eller et tilbud m.v. efter §§ 43 c eller 44 a, er ikke en afgørelse, og der vil ikke være klageadgang i forhold til en sådan nedsættelse. Såfremt pensionisten er uenig i kommunalbestyrelsens afgørelse om nedsættelse, vil pensionisten kunne klage til Ankestyrelsen. Såfremt pensionisten mener, at Udbetaling Danmark har lavet en fejl i forbindelse med nedsættelsen således, at pensionen eksempelvis er nedsat med et højere beløb end 1.000 kr., eller der er blevet nedsat med 1.000 kr. to gange uden, at der er afgørelse vedrørende to udeblivelser,

vil pensionisten kunne henvende sig hos Udbetaling Danmark og gøre opmærksom herpå, hvorefter Udbetaling Danmark må tage stilling til nedsættelsen.

3.6. Oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister

3.6.1. Gældende ret

Kommunerne kan ikke efter gældende regler uden samtykke indhente oplysninger om kriminalitet i relation til en førtidspensionist i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret) for at vurdere, om en førtidspensions-sag bør genoptages.

Det fremgår af § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1860 af 23. september 2021 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret), at politiet udsteder straffeattester for private personer, der er fyldt 15 år, når de pågældende fremsætter begæring herom. En sådan udstedelse er således betinget af, at den pågældende meddeler samtykke.

Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 27, at til offentlige myndigheder må der af politiet i øvrigt kun videregives enkeltstående oplysninger fra Kriminalregisteret, hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningerne angår, eller videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Bestemmelsen indebærer, at politiet i hvert enkelt tilfælde foretager en konkret vurdering af, om de pågældende betingelser er opfyldt.

3.6.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kriminalitet kan i særlige tilfælde være udtryk for personlige ressourcer og dermed en arbejdssevne, som ikke harmonerer med, at der er tilkendt førtidspension.

For at sikre, at førtidspensionisten ikke modsætter sig, at der indhentes oplysninger om kriminalitet, vurderes det nødvendigt at indføre hjemmel til, at kommunen, såfremt der er en saglig grund hertil, som led i sagsoplysningen vil kunne indhente relevante og nødvendige oplysninger om strafbare forhold uden førtidspensionistens samtykke. Det kan f.eks. være, hvis førtidspensionen ikke har været udbetalt i en periode med strafafsoning.

Retsstillingen vil dermed svare til den, som gælder for førtidspensionssager, hvor der er indledt en sag om frakendelse af førtidspension efter § 44, stk. 1, i lov om social pension. I disse sager er der mulighed for at indhente oplysninger efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 1, uden samtykke, fordi kommunen i sager, der er genoptaget, kan fravige fra kravet om samtykke efter retssikkerhedslovens § 11 c, stk. 1, nr. 3.

UDKAST

Det foreslås på denne baggrund, at der i § 11 i etableres hjemmel til, at kommunerne generelt og i forbindelse med den systematiske sagsgennemgang af udvalgte førtidspensionssager omfattet af §§ 44 a-44 c i lov om social pension vil kunne anmode politiet om relevante og nødvendige oplysninger om strafbare forhold, herunder oplysninger fra Kriminalregistret, uden samtykke fra førtidspensionisten.

Oplysningerne skal vurderes at være af betydning for kommunalbestyrelsens vurdering af, om en sag skal genoptages med henblik på en vurdering af personens arbejdsevne.

Det forudsættes med den foreslåede ordning, at det som udgangspunkt alene vil være relevant at indhente oplysninger om kriminalitet i de tilfælde, hvor kommunen kan se, at udbetalingen af førtidspensionen har været ophørt i en periode, hvilket kan være udtryk for afsoning af en ubetinget fængselsstraf, eller i tilfælde hvor kommunen i øvrigt er bekendt med, at den pågældende har begået kriminalitet, f.eks. som led i Al-Capone samarbejdet.

Kommunerne vil således i disse tilfælde kunne anmode politiet om oplysninger fra Kriminalregisteret vedrørende den/de konkrete straffesag(er), som ligger til grund for afsoningen uden førtidspensionistens samtykke.

Politiet vil i den forbindelse skulle ligge anmodningen fra kommunen til grund og vil dermed ikke skulle foretage en konkret vurdering af, om der på baggrund af de enkeltstående oplysninger i det enkelte tilfælde kan ske videregivelse efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 27.

Da oplysninger fra Kriminalregisteret om en konkret straffesag alene indeholder oplysninger om, hvilken bestemmelse der er overtrådt, hvornår dommen er afsagt og den idømte straf, vil et udskrift fra Kriminalregisteret ikke i sig selv kunne danne grundlag for en vurdering af den pågældendes arbejdsevne. Oplysningerne vil dog kunne indgå i samtalen med førtidspensionisten for at belyse den pågældendes ressourcer.

På baggrund af ovenstående er det med den foreslåede bestemmelse i § 11 i forudsat, at hvis kommunen på baggrund af udskriftet fra Kriminalregisteret vurderer, at oplysningerne om den konkrete straffesag bør indgå i kommunens vurdering af førtidspensionistens arbejdsevne, vil kommunen uden førtidspensionistens samtykke kunne anmode politiet om den underliggende dom, som nærmere vil kunne belyse karakteren af den pådømte kriminalitet samt omstændighederne, der kan have betydning for den pågældendes arbejdsevne.

Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis førtidspensionisten har begået et groft indbrudstyveri, men over for kommunen har oplyst, at pågældende ikke kan forlade sit eget hjem.

4. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

4.1. Lovforslagets elementer

Lovforslaget vil medføre behandling af personoplysninger, som er omfattet af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Med den foreslåede § 44 a skal kommunerne systematisk gennemgå udvalgte førtidspensionssager. Til brug herfor vil Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering efter den foreslåede § 44 d samkøre data fra Social- og Boligministeriet om boligområder med data fra Udbetaling Danmark og Det Centrale Personregister om de førtidspensionister, som pr. 1. juli 2026 bor i de berørte boligområder efter den foreslåede § 44 c. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sender en liste med data om førtidspensionister, som bor i de berørte boligområder, til den enkelte pensionists bopælskommune.

Udover førtidspensionister, som får udbetalt førtidspension i juli 2026, vil listen til kommunerne også omfatte førtidspensionister, som har bopælsadresse i et berørt boligområde, men som på grund af en straffedom, som vedkommende afsoner, eller en dom til behandling i retspsykiatrien, ikke får udbetalt førtidspension i juli måned. Til brug for samkøring af data om disse førtidspensionister vil Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtage data fra Udbetaling Danmark herom.

Endelig vil politiet med den foreslåede § 11 i på anmodning skulle videregive almindelige personoplysninger som navn samt særligt beskyttede personoplysninger om personnummer og strafbare forhold til kommunerne fra Det Centrale Kriminalregister uden samtykke fra førtidspensionisten. Oplysningerne er til brug for kommunens vurdering af, om førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension.

Kommunen vil efter modtagelsen af oplysninger fra politiet og Det Centrale Kriminalregister have mulighed for at samkøre oplysningerne vedrørende de relevante personer med oplysninger fra indkomstregistret eller andre relevante oplysninger. Kommunen kan herefter indkalde førtidspensionisten til samtale og afgive tilbud m.v. for at afklare, om førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension.

4.2. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Behandling af personoplysninger er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (Databeskyttelsesforordningen) samt i lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Behandling af almindelige oplysninger er lovlig, hvis én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt, herunder hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som led i myndighedsudøvelse (litra e).

Behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, skal have et såkaldt supplerende retsgrundlag, som forpligter eller berettiger myndigheden til at udføre en bestemt myndighedsopgave. Det følger af forordningens artikel 6, stk. 3.

Behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, må kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Ethvert omfattende register over straffedomme må kun føres under kontrol af en offentlig myndighed. Oplysninger om, at en person er anbragt i retspsykiatrien, herunder oplysninger om adresse som følge af en dom for behandling, vurderes at være en helbredsoplysning, som har karakter af at være en følsom personoplysning, der er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1 og databeskyttelseslovens § 7.

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, kan behandling af følsomme oplysninger finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, f.eks. i en forsikrings- eller pensionssag.

4.3. Beskæftigelsesministeriets vurdering af lovforslagets forhold til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesreglerne

Det er vurderingen, at databehandlingen via samkøring af oplysninger hos Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering er nødvendig af hensyn til kommunernes myndighedsudøvelse, idet databehandlingen udgør grundlaget for den liste, som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sender til kommunerne, så sidstnævnte kan administrere reglerne om systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager. De foreslåede bestemmelser udgør endvidere det supplerende retsgrundlag for behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e og artikel 10.

Det er endvidere Beskæftigelsesministeriets vurdering, at behandlingen via samkøring af oplysninger er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, jf. artikel 9, litra f, idet databehandlingen har til formål at efterleve de foreslåede regler om systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager. Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at

behandlingen af personnumre efter de foreslåede bestemmelser er i overensstemmelse med databeskyttelseslovens § 11.

Lovforslaget vil indebære, at der skal etableres nye sagsgange for udveksling af oplysninger fra politiet og Det Centrale Kriminalregister til kommunerne med behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser.

Det er vurderingen, at databehandlingen, via samkøring af oplysninger hos kommunerne, er nødvendig af hensyn til kommunernes myndighedsudøvelse, idet databehandlingen er en forudsætning for at udføre den opgave, som kommunen er pålagt ved at skulle vurdere grundlag for at indkalde til samtale eller afgive tilbud m.v. Databehandlingen er i øvrigt nødvendig for at kunne administrere reglerne om førtidspension og systematisk gennemgang af udvalgte sager om førtidspension samt for at indgå i vurdering af, om førtidspensionister i denne målgruppe fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension. De foreslåede bestemmelser udgør endvidere det supplerende retsgrundlag for behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e og artikel 10.

Beskæftigelsesministeriet skal afslutningsvis bemærke, at det forudsættes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5 og oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14 iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af de foreslåede bestemmelser.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5.1 Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes at indebære kommunale administrative merudgifter til den systematiske gennemgang af udvalgte førtidspensionssager. Herudover skønnes forslaget at medføre merudgifter til implementering i kommunerne.

Lovforslaget skønnes at medføre udgifter til sagsbehandling i kommunerne relateret til indsamling af oplysninger omkring førtidspensionister til at vurdere om, der er grundlag for at genoptage førtidspensionssager. Yderligere skønnes der udgifter relateret til, at kommunerne skal afholde samtaler med pensionisterne. Det er forudsat, at udgifterne til den systematiske gennemgang primært afholdes i 2027. Udgifterne skønnes at udgøre 20,9 mio. kr. i 2027.

I skønnet for de økonomiske konsekvenser er der ikke indregnet ydelsesmæssige konsekvenser som følge af eventuelle genoptagelser af førtidspensionssager. Endvidere er der ikke indregnet en effekt af nedsættelser i førtidspensionsydelsen som følge af udeblivelser fra samtaler, da det er forudsat, at pensionisterne vil efterleve reglerne om deltagelse i samtaler.

Lovforslaget skønnes at medføre midlertidige merudgifter til implementering i kommunerne, jf. afsnit 5.2.1 Implementeringskonsekvenser.

Forslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Tabel 1. Økonomiske konsekvenser som følge af lovforslaget

Mio. kr., 2026-pl	2026	2027	2028	2029	Varigt
I alt kommunale udgifter	5,0	20,9	0,0	0,0	0,0
Administration og it	5,0	20,9	0,0	0,0	0,0
I alt offentlige udgifter (før skat og tilbageløb)	5,0	20,9	0,0	0,0	0,0
I alt offentlige udgifter (efter skat og tilbageløb)	5,0	20,9	0,0	0,0	0,0

De kommunaløkonomiske konsekvenser af lovforslaget forhandles med de kommunale parter.

5.2 Implementeringskonsekvenser for det offentlige

6.2.1 Implementeringskonsekvenser

Lovforslaget skønnes at medføre kommunale merudgifter til implementering i Udbetaling Danmark og kommunerne. Det omfatter udgifter til it-understøttelse af modellen for nedsættelse af førtidspension ved udeblivelse fra samtale. Der skønnes udgifter til implementering på i alt 5,0 mio. kr. i 2026 i Udbetaling Danmark og kommunerne.

5.2.2 Principperne om digitaliseringsklar lovgivning

Lovforslaget er udformet under hensyntagen til ambitionen i aftale om en digitaliseringsklar lovgivning, så loven kan understøttes digitalt.

Ved udarbejdelse af lovforslaget er der taget højde for, at den foreslåede ordning så vidt muligt understøttes af eksisterende digitale løsninger, og at behandlingen af borgernes oplysninger kan finde sted inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne. Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at lovforslaget så vidt muligt følger principperne 1-7 for digitaliseringsklar lovgivning dog således, at princip nr. 3 (automatiseret sagsbehandling) vurderes kun at være delvist opfyldt.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at lovforslaget tilgodeser princip nr. 1 om enkle og klare regler. De foreslåede ændringer bygger på objektive kriterier, og det fremgår tydeligt, at ændringerne omfatter førtidspensionister, der kan indkaldes til samtale og tilbud mv., når kommunen vil vurdere, om førtidspensionisterne fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension.

Beskæftigelsesministeriet vurderer, at lovforslaget lever op til princip nr. 2 om digital kommunikation. Lovforslaget indfører ikke nye adgange til digital kommunikation for borgerne og pålægger heller ikke borgerne pligt til at anvende den digitale løsning. Såfremt kommunen træffer afgørelse om sanktion, hvis førtidspensionisten udebliver fra samtale eller tilbud mv., vil det være kommunen, der underretter Udbetaling Danmark herom, og Udbetaling Danmark vil herefter skulle nedsætte pensionen i den følgende pensionsudbetaling. Derudover vil der være kommunikation mellem myndigheder i de tilfælde, hvor kommunen anmoder politiet om videregivelse af relevante og nødvendige oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister uden samtykke fra førtidspensionisten for at vurdere, om førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension.

Lovforslaget opfylder kun delvist princip nr. 3 om automatisk sagsbehandling. Målgruppen udsøges på baggrund af objektive kriterier om førtidspensionistens bopæl og de socioøkonomiske forhold ved bopælsens boligområde.

Dog er det nødvendigt, at kommunen behandler hver sag individuelt. Den foreslåede ordning indebærer eksempelvis manuel håndtering af oplysninger om f.eks. pensionistens arbejdssevne. Det vil kunne udgøre risiko for fejl.

Det bemærkes dog, at de foreslåede ændringer om nedsættelse af pensionen for førtidspensionister, der udebliver fra samtale eller tilbud mv., forventes at blive implementeret i det eksisterende fælleskommunale IT-system, KY, der anvendes af alle kommuner, og i Udbetaling Danmarks IT-system. De foreslåede ændringer forventes at være teknologineutrale.

Lovforslaget er i overensstemmelse med princip 4 om genbrug af data, da kommuner vil skulle genbruge oplysninger fra indkomstregistret til vurdering af, om en førtidspensionist er i målgruppen for systematisk gennemgang af sager om førtidspension, herunder om pensionisten bor i et større alment boligområde med mindst 1.000 beboere samt boligområdets socioøkonomiske forhold som tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse og bruttoindkomst.

Beskæftigelsesministeriet vurderer endvidere, at lovforslaget understøtter princip nr. 5 om tryk og sikker datahåndtering, idet lovforslaget er udformet

under iagttagelse af de databeskyttelsesretlige regler. Det forudsættes desuden, at kommunen i forvejen foretager sikker databehandling om samme målgruppe i forbindelse med administrationen af reglerne i lov om social pension. Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 4. om forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Lovforslaget understøtter desuden princip nr. 6 om anvendelse af offentlig infrastruktur, da de foreslåede ændringer om sanktionering af førtidspensionister, der udebliver fra samtale eller tilbud mv., forventes at blive implementeret i det eksisterende fælleskommunale IT-system, KY, der allerede anvendes af alle kommuner, og i Udbetaling Danmarks IT-system.

Endelig understøtter lovforslaget princip nr. 7 om forebyggelse mod snyd og fejl, idet kommunerne allerede i dag har hjemler til at indhente oplysninger om bl.a. personlige og økonomiske forhold til kontrol i enkeltsager og generel kontrol. Det er de gældende regler og principper for indhentning af oplysninger og kontrol, der vil blive anvendt i sagsbehandlingen i forbindelse med vurderingen af, om førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne til førtidspension, baseret på indberetninger fra andre myndigheder.

6. Økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes at medføre administrative konsekvenser for borgerne, da de bliver pålagt at møde til samtaler og deltage i tilbud, hvis kommunerne vurderer, at der er grundlag for at undersøge, om pensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension. Hvis pensionisten ikke møder, vil pensionisten blive omfattet af en sanktion med mindre der er en rimelig grund til udeblivelsen fra samtalen eller tilbuddet.

For de pensionister, der er omfattet af den systematiske gennemgang, jf. forslaget til § 44 a, vil forslaget ligeledes få de samme konsekvenser, idet de skal møde til samtaler eller tilbud ved den systematiske gennemgang. Denne persongruppe vil ligeledes kunne blive mødt af en sanktion.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 20. februar til den 20. marts (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Advokatrådet, Advokatsamfundet, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademikernes Centralorganisation (AC), Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedsrådet, ATP, Bedre Psykiatri, Boligselskabernes Landsforening, Business Danmark, Danmarks Almene Boliger, Danmarks Lejerforeninger, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykoterapeutforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Selskab for Retsmedicin, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske A-kasser, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Seniorer, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Deloitte, Den Danske Dommerforening, Den Nationale Videnskabsetiske Komité, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Det Ethiske Råd, Dignity – Dansk Institut mod Tortur, Ejendomsforeningen Danmark, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Faglige Seniorer, Finanstilsynet, FOA, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Speciallæger, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring og Pension (F&P), Frivilligrådet, HK Danmark, HK Kommunal, Huslejenævns- og Beboerklagenævnsforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Velfærdschefer, Kommunernes Landsforening (KL), LAFS – Landsforeningen af Fleks- og Skånejobbere, Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser og Selvskade (LMS), Landsforeningen for Førtidspensionister (LFP), Landsforeningen LEV, Lederne, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lægeforeningen, Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber, Patientforeningen, Patient Foreningernes Samvirke, PensionDanmark, Praktiserende Lægers Organisation, Psykiatrifonden, Psykolognævnet, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Retspolitisk Forening, Rets-sikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbarhed på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, SIND – Landsforeningen for Psykisk Sundhed, Socialpædagogernes Landsforbund, Statsforvaltningsdirektørerne, Sundhedskartellet, Udbetaling Danmark, Udlændingenævnet, Ungdomsboligrådet, Yngre Læger, Ældre Sagen, Ældreboligrådet, Ældremobiliseringen og 3F.

UDKAST

12. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Kommuner: 2026: 0,0 mio. kr. 2027: 20,9 mio. kr.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Kommuner: 2026: 5,0 mio. kr. 2027: 0,0 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Pensionister kan pålægges at møde til samtaler og deltage i tilbud, hvis der er en konkret anledning.	Pensionister kan få nedsat pensionen ved udeblivelse.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	(Beskriv forholdet til EU-retten/anfør »Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.«)	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved	<div>Ja</div> <div>Nej</div> <div>X</div>	

UDKAST

implementering af ikke-erhvervs- rettet EU-regule- ring) (sæt X)	
---	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

(Til § 43 c)

Det fremgår af § 32 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at en førtidspensionist har ret til samtaler med kommunen. Formålet er at afklare, hvilke muligheder personen måtte have for at vende tilbage i ordinær eller støttet beskæftigelse.

Det fremgår af lovens § 57, at personer omfattet af lovens målgrupper herunder førtidspensionister, som kun vanskeligt kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale løn- og arbejdsvilkår eller med løntilskud, kan få tilbud om virksomhedspraktik hos private og offentlige arbejdsgivere.

Førtidspensionister kan efter lovens § 67 få tilbud om ansættelse med løntilskud med henblik på at opnå eller fastholde beskæftigelse og tilbud om vejledning og opkvalificering efter lovens § 90.

Det fremgår af § 15 a i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., at sundhedskoordinator skal yde sundhedsfaglig rådgivning, når kommunen anmoder herom til brug for kommunens afgørelse om fleksjob eller tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende efter kapitel 20 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller til brug for kommunens afgørelse om førtidspension efter lov om social pension.

Kommunen har efter gældende regler pligt til generelt at holde sig underrettet om pensionistens forhold med henblik på at kontrollere, om der fortsat er ret til den tilkendte førtidspension.

Det fremgår af § 43 a, stk. 3, i lov om social pension, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at førtidspensionen inddrages i tilfælde, hvor pensionisten ikke medvirker til de nødvendige undersøgelser, jf. kapitel 3 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, optræning eller andre foranstaltninger, der må antages mere varigt at kunne forbedre arbejdsevnen væsentligt, jf. dog § 43 b.

Der findes ikke regler om, at kommunalbestyrelsen kan indkalde en førtidspensionist til samtale og afgive tilbud m.v., med en nedsættelse af ydelsen som konsekvens af udeblivelse.

UDKAST

Det foreslås i § 43 c, stk. 1, at pensionisten har pligt til at deltage, når kommunalbestyrelsen på grund af en konkret anledning indkalder til en samtale eller afgiver et tilbud m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning for at vurdere, om pensionistens arbejdsevne er forbedret, og om pensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil få mulighed for at indkalde en førtidspensionist til samtale eller afgive et tilbud m.v., hvor pensionisten har pligt til at deltage. Det vil være en betingelse, at kommunalbestyrelsen har en konkret anledning til at indkalde til en samtale eller til at afgive tilbud m.v.

Betingelsen om, at kommunalbestyrelsen skal have en konkret anledning, betyder, at kommunalbestyrelsen skal være i tvivl om retten til pensionen. Der vil eksempelvis kunne være tale om, at kommunalbestyrelsen har modtaget orientering om påbegyndt arbejde, orientering om ændring i indtægter, en anmeldelse om socialt bedrageri eller oplysninger modtaget som led i den koordinerede myndighedsindsats over for organiseret og alvorlig kriminalitet, herunder særligt rocker- og bandekriminalitet (Al Capone-samarbejdet).

Kommunen vil i den enkelte sag skulle vurdere om, og i givet fald hvilke indsatser, det vil være relevante at afprøve i forhold til afklaring af pensionistens arbejdsevne. Kommunalbestyrelsen vil have mulighed for at iværksætte nødvendige tiltag som f.eks. at forelægge sagen for sundhedskoordinator m.v. for at kunne vurdere, om arbejdsevnen er forbedret, og om pensionisten fortsat opfylder betingelserne for at modtage førtidspension. Vurderingen vil skulle ske i lyset af, at disse forhold tidligere er vurderet og har været grundlag for tilkendelse af førtidspension, hvorfor vurderingen vil knytte sig til, om der er sket ændringer i pensionistens arbejdsevne.

Den foreslåede bestemmelse vil give kommunalbestyrelsen mulighed for at få oplyst sagen yderligere, herunder om pensionisten f.eks. er i beskæftigelse, hvor mange timer pensionisten arbejder m.v. med henblik på at belyse, om pensionistens arbejdsevne er blevet forbedret eller ej.

I en samtale vil også kunne indgå, om pensionisten deltager i frivilligt arbejde af betydeligt omfang eller beskæftiger sig med mange hobbyaktiviteter, som vil kunne indgå i vurderingen af arbejdsevnen. Ved samtalen vil kommunen også kunne spørge ind til, om pensionisten har modtaget lægebehandling m.v.

Kommunalbestyrelsen vil også kunne indkalde en pensionist til at deltage i aktiviteter efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning, hvis den vurderer, at det vil kunne hjælpe med at afklare arbejdsevnen, ligesom kommunalbestyrelsen eksempelvis vil kunne give en førtidspensionist et virksomhedsrettet tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller f.eks. tilbud om ansættelse med løntilskud til en nyuddannet med handicap efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v. med henblik på afklaring af arbejdsevnen. Øvrig lovgivning vil f.eks. kunne være social- og sundhedslovgivningen. Kommunalbestyrelsen vil også kunne indkalde til at deltage i sociale indsatser.

Der vil ikke være særlige formkrav til en samtale, som kommunalbestyrelsen indkalder til, hvor pensionisten har pligt til at deltage. Det betyder, at kommunalbestyrelsen vil kunne vælge at indkalde til en telefonsamtale, samtale ved digitalt fremmøde, medmindre pensionisten er fritaget efter lov nr. 603 af 31. maj 2023 om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening eller en samtale ved fysisk fremmøde.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at kommunalbestyrelsen vejleder pensionisten om pligten til at møde til samtalen eller tilbuddet m.v. og om konsekvensen af at udeblive, jf. § 43 d.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil skulle vejlede om pligten til at deltage i en samtale eller et tilbud m.v., som pensionisten indkaldes til og om konsekvensen af at undlade at deltage.

Konsekvensen vil være, at der vil ske nedsættelse i pensionen som følge af udeblivelsen eller afslaget på tilbud m.v. Nedsættelse af pensionen vil være betinget af, at kommunalbestyrelsen skriftligt har vejledt pensionisten om pligten til at møde til samtalen og tilbuddet m.v. og om nedsættelsen af pensionen ved udeblivelse eller manglende deltagelse. Kommunens vejledning vil skulle tage hensyn til den enkeltes forhold, herunder at personen kan forstå vejledningen.

Kommunalbestyrelsen skal kunne dokumentere, at pensionisten har fået vejledning, og at vejledningen har været tilstrækkeligt præcis til, at vedkommende burde kunne forstå konsekvensen af manglende deltagelse.

Det foreslås i *2. pkt.*, at vejledningen gives i forbindelse med indkaldelse til samtale eller afgivelse af tilbud m.v.

UDKAST

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil skulle vejlede om samtaler og tilbud m.v. forud for samtalen eller tilbuddet m.v. og senest i forbindelse med indkaldelsen til samtale eller afgivelsen af tilbud m.v.

(Til § 43 d)

Der er ikke regler, som forpligter en førtidspensionist til at deltage i en samtale eller et tilbud m.v. på en sådan måde, at førtidspensionisten får nedsat pension ved manglende deltagelse.

Efter gældende regler på kontanthjælpsområdet for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 1004 af 30. juni 2025, skal kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat person, der modtager kontanthjælp, have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Har kommunen vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kommunen etablere kontakt til personen via f.eks. en mentor eller et tilbudssted m.v., som personen allerede er i forbindelse med, således at kommunen kan tilvejebringe oplysninger med henblik på en vurdering af, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Kontakt kan ligeledes etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller anden kontaktperson, forudsat at personen og familiemedlemmet m.v. på forhånd har givet samtykke hertil.

Det foreslås i § 43 d, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at pensionen nedsættes med 1.000 kr. (2026-niveau), hvis pensionisten uden en rimelig grund udebliver fra samtale eller tilbud m.v. efter § 43 c.

Forslaget betyder, at hvis en pensionist udebliver fra samtale uden en rimelig grund, vil der skulle ske en engangsnedsættelse af pensionen. Selv om det er Udbetaling Danmark, der udbetaler førtidspension, vil det være kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om udeblivelsen og om nedsættelse af pensionen. Nedsættelsen vil være 1.000 kr. (2026-niveau).

Det foreslås i stk. 1, 2. pkt., at såfremt det månedlige pensionsbeløb er lavere end 1.000 kr., sker den resterende nedsættelse i den supplerende hjælp efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik.

UDKAST

Forslaget betyder, at personer med en pension, der er lavere end 1.000 kr., og som modtager supplerende hjælp efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik, også vil få nedsat denne hjælp.

Ud fra en formålsbetragtning vil det ikke være muligt at søge om supplerende hjælp efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik i en situation, hvor nedsættelsen af pensionen vil føre til, at pensionen vil blive bragt ned på et niveau, hvor det ellers ville være muligt at søge om supplerende hjælp efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik. Det vil således ikke være muligt at få supplerende hjælp, når en lav pension skyldes nedsættelse på grund af udeblivelse.

Det foreslås i stk. 1, 3. pkt., at såfremt beløbet ikke kan fradrages fuldt ud i pensionen og den supplerende hjælp, bortfalder det overskydende beløb.

Det foreslåede betyder, at et resterende nedsættelsesbeløb efter nedsættelse i pension og supplerende hjælp efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik ikke vil blive overført til senere nedsættelse eller efterregulering af pensionen.

Det foreslås i stk. 2, at kommunalbestyrelsen forud for en afgørelse om nedsættelse af pensionen skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med pensionisten for at vurdere, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil skulle forsøge at komme i kontakt med førtidspensionisten for at vurdere, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen. Kommunalbestyrelsen vil herunder skulle partshøre førtidspensionisten om udeblivelsen, inden der træffes afgørelse om udeblivelse.

Førtidspensionisten vil kunne have en rimelig grund til at afslå eller ophøre med et tilbud. Det er herved forudsat, at vurderingen af, om der er tale om en rimelig grund som udgangspunkt følger § 13 i lov om aktiv socialpolitik og, de i bekendtgørelse nr. 804 af 18. juni 2025 om rådighed for personer der ansøger om eller modtager kontanthjælp som aktivitetsparate nærmere fastsatte regler, samt praksis herom. Rimelige grunde vil blandt andet kunne være, at pensionisten ikke kan varetage tilbuddet m.v. på grund af sin eller sine grundlidelser f.eks. et tilbud, der omfatter tunge løft, hvis pensionisten har svære rygproblemer. Det vil også kunne være manglende transportmu-

UDKAST

ligheder, manglende pasningsmuligheder, sygdom, dødsfald i nærmeste familie, akut sygdom hos barn eller nært familiemedlem, dødsfald i den nærmeste familie eller familiekriser, tekniske problemer i forbindelse med digitale samtaler eller andet, som kommunalbestyrelsen vurderer, vil være en rimelig grund til ikke at deltage i en samtale eller et tilbud m.v.

Udover at se på, om en af de rimelige grunde i § 13 i lov om aktiv socialpolitik foreligger, vil kommunalbestyrelsen altid skulle foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold, der kan begrunde, at en førtidspensionist ikke havde pligt til at møde til samtalen eller i et tilbud. Det vil f.eks. kunne være begravelse af nærtstående eller fastsat samvær med anbragte børn uden for hjemmet. Kommunen skal se på personens samlede situation, herunder om personen har helbreds- eller misbrugsproblemer, er hjemløs, er i stand til at reagere på skriftlige henvendelser fra kommunen m.v.

Da en førtidspensionist i modsætning til en aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager ikke har pligt til at stå til rådighed, vil udeblivelse fra en samtale eller tilbud pga. ferie som udgangspunkt også være en rimelig grund. Det gælder også længerevarende ferier i udlandet, hvis pensionisten har givet besked herom til Udbetaling Danmark forud for den længerevarende udlandsferie.

I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at en nedsættelse af pensionen ikke vil fremme førtidspensionisten incitament til at møde til en samtale eller et tilbud, skal kommunen ikke træffe afgørelse om en nedsættelse af pensionen. Kommunalbestyrelsen skal endvidere vurdere, om personen vil være i stand til at reagere på en nedsættelse af pensionen samt på skriftlige henvendelser fra kommunen.

Det foreslås i *stk. 3*, at pensionen højst kan nedsættes for én udeblivelse pr. kalendermåned.

Forslaget betyder, at selvom førtidspensionisten f.eks. udebliver fra en samtale og et tilbud i samme måned, vil vedkommende kun få nedsat pensionen for én gang i den måned. Det gælder uanset, at en nedsættelse skyldes forskellige forhold.

UDKAST

Indkaldes pensionisten derimod til en samtale i en måned, og igen til en ny samtale eller et tilbud i næste måned, vil pensionisten kunne få en sanktion for begge måneder ved udeblivelse fra begge dele.

Selve nedsættelsen af pension sker efter bestemmelserne i de foreslåede § 43 d, stk. 4 og 5, hvortil der henvises.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at kommunalbestyrelsen underretter Udbetaling Danmark om en afgørelse om nedsættelse af pensionen.

Når kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om nedsættelse, vil kommunalbestyrelsen skulle underrette Udbetaling Danmark herom således, at Udbetaling Danmark vil kunne nedsætte pensionen. Udbetaling Danmarks nedsættelse af pensionsudbetalingen som følge af udeblivelse fra samtale eller tilbud m.v. er ikke en afgørelse, der vil kunne påklages til Ankestyrelsen.

Forslaget betyder, at en klage over afgørelsen om nedsættelse af pensionen ikke vil have opsættende virkning.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at Udbetaling Danmark herefter nedsætter pensionen hurtigst muligt efter at have fået besked om nedsættelsen.

Forslaget betyder, at når Udbetaling Danmark har fået besked om, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om nedsættelse af pensionen med 1.000 kr. som følge af udeblivelse fra samtale eller tilbud m.v., vil Udbetaling Danmark skulle nedsætte pensionen så hurtigt som muligt herefter.

Hvornår nedsættelse vil ske, vil afhænge af, hvor tidligt i måneden, Udbetaling Danmark får besked i forhold til tilrettelæggelsen af udbetalinger af pension.

Det foreslås i *stk. 5, 1. pkt.*, at der i en kalendermåned højst kan nedsættes med beløbet i stk. 1.

Det betyder, at Udbetaling Danmark må nedsætte pensionen med maksimalt 1.000 kr. pr. kalendermåned uanset, om der er truffet afgørelse om udeblivelse fra samtale for flere kalendermåneder. Det vil kunne forekomme, at Udbetaling Danmark samtidig får besked om flere nedsættelser som følge af udeblivelse i forskellige måneder, f.eks. hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse sent i den ene måned og tidligt i den næste.

UDKAST

Det foreslås i stk. 5, 2. *pkt.*, at såfremt Udbetaling Danmark har fået besked om flere nedsættelser som følge af afgørelser om udeblivelse for flere måneder, nedsætter Udbetaling Danmark pensionen igen i måneden efter den første nedsættelse.

Forslaget betyder, at såfremt Udbetaling Danmark f.eks. får besked om, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om nedsættelse af pensionen med 2.000 kr. for udeblivelse i henholdsvis april og maj måned, vil Udbetaling Danmark skulle nedsætte med 1.000 kr. i den førstkommende udbetaling efter at have fået besked herom fra kommunen og igen med 1.000 kr. i måneden efter den første nedsættelse.

Det foreslås i *stk. 6, 1. pkt.*, at beløbet i stk. 1 reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent.

Forslaget betyder, at nedsættelsesbeløbet på 1.000 kr. en gang årligt den 1. januar gradvist vil stige i takt med den årlige satsregulering.

Nedsættelse af pension vil skulle ske med satsen, der var gældende på udeblivelsestidspunktet. I en situation, hvor en pensionist f.eks. er udeblevet i december 2026, og hvor nedsættelsen derfor vil ske i 2027, vil det være satsen for 2026, der vil skulle anvendes. Der vil ikke være beløb, der henstår til efterregulering.

Det foreslås i stk. 6, 2. *pkt.*, at reguleringen sker første gang den 1. januar 2027.

Forslaget betyder, at beløbet på 1.000 kr. reguleres første gang den 1. januar 2027.

Det foreslås i stk. 6, 3. *pkt.*, at beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Forslaget betyder, at beløbet vil skulle afrundes til et helt kronebeløb, og at det vil være de almindelige afrundingsregler, der vil finde anvendelse.

Til nr. 2

UDKAST

I dag findes der ingen regler om, at kommunerne systematisk skal gennemgå sager om førtidspension eller om, at kommunerne skal indkalde førtidspensionisten til en samtale, hvor pensionisten har pligt til at møde. Der henvises til de almindelige bemærkninger i pkt. 3.1.1.4 for nærmere beskrivelse af førtidspensionistens medvirken og kommunernes mulighed for at indhente oplysninger til brug for vurdering af sager om førtidspension og pkt. 3.3.1 om nedsættelse af førtidspension ved manglende fremmøde til samtaler eller tilbud m.v.

Det fremgår af § 44, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension, hvis der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, jf. dog stk. 4. I den forbindelse træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, hvorvidt pensionen skal bevares i indtil 3 måneder efter det tidspunkt, fra hvilket frakendelse efter 1. pkt. kan ske.

(Overskrift til § 44 a)

Det foreslås, at der før § 45 indsættes en *overskrift* om systematisk gennemgang af udvalgte sager om førtidspension.

Forslaget betyder, at det tydeliggøres, at kommunalbestyrelserne vil skulle foretage en systematisk gennemgang af udvalgte sager om førtidspension for en særligt defineret målgruppe.

(Til § 44 a)

Det følger af gældende regler, at ved vurderingen af pensionistens arbejdsevne vil reglerne på tidspunktet for tilkendelse af førtidspensionen skulle anvendes. Det fremgår således af § 22, stk. 11, i lov nr. 1380 af 23. december 2012, at i sager om førtidspension finder §§ 16-19 i lov om social pension ikke anvendelse, hvis kommunalbestyrelsen før 1. januar 2013 har truffet afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension. Sådanne sager skulle vurderes efter de hidtil gældende regler.

For personer, der ved lovens ikrafttræden allerede var tilkendt førtidspension finder lovens §§ 16-19 heller ikke anvendelse.

Før 1. januar 2013 kunne en person kun blive tilkendt førtidspension, hvis vedkommende ikke kunne blive visiteret til fleksjob. Da tilskuddet til arbejdsgiveren højst kunne udgøre 2/3 af den normale løn på området, skulle

arbejdsevnen være nedsat til under 2/3 af normal arbejdstid for, at en person kunne tilkendes førtidspension. Det betyder, at for en person, der f.eks. har fået tilkendt førtidspension i 2011, vil arbejdsevnen vedvarende skulle være højere end 1/3 af normal arbejdstid for, at det kan konstateres, at arbejdsevnen er varigt forbedret med den konsekvens, at pensionen vil kunne gøres hvilende eller frakendes.

Fra og med 1. januar 2013 kan personer blive visiteret til fleksjob, hvis de kan arbejde omkring halvdelen af normal arbejdstid. Endvidere kan personer, hvor arbejdsevnen aktuelt er meget begrænset, blive visiteret til fleksjob, hvis der er mulighed for, at arbejdsevnen kan forbedres inden for en rimelig periode. Personer, der f.eks. kan arbejde ca. 5 timer om ugen, bliver således visiteret til fleksjob, hvis der er et udviklingspotentiale i forhold til arbejdsevnen.

Det fremgår af lovens § 43 a, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at retten til førtidspension efter § 16 skal være hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis en pensionist under 60 år i en længere periode har arbejdsindkomst, som kan være et udtryk for, at pensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde

At pensionen gøres hvilende vil sige, at pensionsudbetalingen ophører, men at der er adgang til at få pensionsudbetalingen genoptaget ved henvendelse til kommunen. Det kan f.eks. ske, hvis det viser sig, at forudsætningerne om arbejdsindtægts størrelse ikke holder. Der skal ikke søges om og tilkendes førtidspension på ny.

Det fremgår af lovens § 44, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension for en førtidspensionist, der har opnået en væsentlig forbedring af arbejdsevnen.

Det foreslås i § 44 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsen systematisk gennemgår de foreliggende oplysninger i udvalgte sager om førtidspension, jf. §§ 44 b og 44 c, i perioden fra og med 1. december 2026 til og med 31. december 2027 for at undersøge, om der er konkret anledning til at vurdere, om der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, jf. § 44, stk. 1.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelserne vil skulle gennemgå alle sager om førtidspension, som vedrører målgruppen, som fremgår af forslaget til §

1, nr. 2, til §§ 44 b og 44 c for at vurdere, om førtidspensionisten opfylder betingelserne for førtidspension, jf. § 44, stk. 1.

Forslaget betyder endvidere, at kommunalbestyrelsen vil skulle foretage den systematiske gennemgang i perioden fra og med den 1. december 2026 til og med den 31. december 2027.

Ved den systematiske gennemgang vil kommunalbestyrelserne skulle inddrage relevante og nødvendige oplysninger om førtidspensionistens arbejdsevne. I det omfang det er nødvendigt for at vurdere, om pensionistens arbejdsevne er forbedret eller ej, vil kommunen således skulle indhente de relevante og nødvendige nye oplysninger efter § 11 a, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Er der tvivl om, hvorvidt førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for førtidspension, vil kommunen kunne indhente yderligere oplysninger efter §§ 11 a og 11 c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område med henblik på at vurdere, om der skal ske en egentlig genoptagelse af sagen.

Førtidspensionistens sag om tilkendelse af pension vil indgå i den systematiske gennemgang, således at kommunen vil kunne se, på hvilket dokumentationsgrundlag pensionisten har fået tilkendt førtidspension i forhold til at vurdere, om pensionistens arbejdsevne har ændret sig siden tilkendelsen.

Der vil endvidere kunne indgå oplysninger fra andre dele af forvaltningen med relevans for sagen, herunder f.eks. funktionsevnebeskrivelser, om der er tildelt eller frakendt omfattende hjemmepleje, personligt borgerstyret assistance, sociale- eller sundhedsmæssige indsatser, som er relevante eller kriminelle aktiviteter, der kan være et udtryk for en forbedret arbejdsevne.

Kommunen vil endvidere kunne inddrage oplysninger fra indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister, om indkomst ved arbejde, således at kommunen vil have mulighed for at vurdere, i hvilket omfang førtidspensionisten har arbejdet. Det fremgår af indkomstregisteret, hvor meget pensionisten har tjent ved arbejde, hvor mange timer pågældende har arbejdet, og om pensionisten har arbejdet i en længere periode.

UDKAST

I forbindelse med den systematiske gennemgang vil kommunen kunne undersøge, om pensionisten har været anmeldt for socialt bedrageri og i den forbindelse vurdere, om det sociale bedrageri har haft betydning for, at pensionisten har fået tilkendt førtidspension, eller om det sociale bedrageri ikke har haft betydning for tilkendelsen af førtidspensionen. Det vil også kunne indgå i den systematiske gennemgang, om førtidspensionisten f.eks. er dømt for socialt bedrageri ved at have haft indtægter ved arbejde, som ikke er blevet oplyst til skattemyndighederne, således at det ikke har fremgået af indkomstregisteret, og kommunen derfor ikke har haft anledning til at undersøge, om førtidspensionen skulle gøres hvilende eller frakendes, jf. §§ 43 a og 44.

Kommunen vil således skulle se bredt på pensionistens forhold, hvor f.eks. oplysninger om kriminelle aktiviteter, der kræver en vis arbejdsevne kan tale for, at pensionistens arbejdsevne måske er forbedret siden tilkendelsen af førtidspensionen. Modsat vil tildeling af omfattende hjemmepleje kunne tyde på, at arbejdsevnen ikke er forbedret.

Som en del af sagsoplysningen vil kommunalbestyrelsen kunne give førtidspensionisten et tilbud om f.eks. virksomhedspraktik, jf. den foreslåede § 43 c, med henblik på at vurdere førtidspensionistens arbejdsevne, herunder hvor stor arbejdsevnen er.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at kommunalbestyrelsen henlægger sagen, når det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at der på grund af pensionistens helbredsmæssige forhold ikke er grundlag for at vurdere, om der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at henlægge sagen uden yderligere vurdering, når der på grundlag af de oplysninger, der allerede foreligger, ikke er nogen tvivl om, at pensionisten ikke er i målgruppen for at få sin arbejdsevne vurderet, og at pensionistens forhold ikke har ændret sig over tid. Det er sådanne sager, der defineres som glatsager. I disse sager kan kommunen undlade at indkalde pensionisten til samtale efter det foreslåede *stk. 3*.

Det vil f.eks. kunne være, fordi pensionisten er terminalt syg, får omfattende hjælp i hjemmet for at klare hverdagen eller på grund af alvorlig fremadskridende sygdom vil være uden udsigt til bedring.

UDKAST

Det samme vil gælde for personer, der f.eks. er tilkendt førtidspension pga. betydelig nedsat psykisk funktionsevne som følge af alvorlig udviklingshæmning, personer med alvorlig hjerneskade eller en alvorlig sindslidelse samt personer med alvorlige lidelser, hvor de medicinske behandlingsmuligheder er udtømte, og prognosen er, at sygdommen er fremadskridende og/eller kun giver kort restlevetid

I disse tilfælde vil det være formålsløst at indkalde førtidspensionisten til en samtale, da vurderingen af sagen ikke vil kunne ende med en frakendelse, idet førtidspensionisten ikke vil kunne bringes til at forsørge sig selv vedvarende ved indtægtsgivende arbejde.

Det foreslås i stk. 2, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen samtidig orienterer pensionisten om, at pensionisten ikke skal have sin sag gennemgået.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil skulle orientere pensionisten om, at sagen henlægges, når kommunalbestyrelsen uden egentlig at genoptage sagen kan konstatere, at det er helt åbenbart, at pensionisten på grund af sine helbredsmæssige forhold ikke er i målgruppen for at få vurderet, om vedkommende fortsat opfylder betingelserne for førtidspension. En sådan orientering vil ikke have karakter af en afgørelse, idet der er tale om en konstatering af, at der ikke er grundlag for at vurdere sagen på ny.

Det foreslås i stk. 3, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen indkalder pensionister, der er omfattet af gennemgangen i stk. 1, til en samtale med personligt fremmøde for at oplyse sagen, jf. dog stk. 2.

Forslaget betyder, at en pensionist, der er omfattet af den systematiske gennemgang skal fremmøde fysisk til samtalen med det formål, at få oplyst sagen yderligere, herunder om pensionisten f.eks. er i beskæftigelse, hvor mange timer pensionisten arbejder m.v. med henblik på at belyse, om pensionistens arbejdssevne er blevet forbedret.

I samtalen vil også kunne indgå, om førtidspensionisten deltager i frivilligt arbejde af betydeligt omfang, beskæftiger sig med mange hobbyaktiviteter samt hvordan pensionisten klare at varetage dagligdagens praktiske opgaver, som vil kunne indgå i vurderingen af førtidspensionistens arbejdssevne.

Ved samtalen vil kommunen også kunne spørge ind til, om førtidspensionisten har modtaget lægebehandling m.v., hvilket også vil kunne indgå i vurderingen af pensionistens arbejdssevne.

UDKAST

I det omfang kommunalbestyrelsen på baggrund af samtalen og de indhente nye oplysninger vurderer, at der er tvivl om, hvorvidt førtidspensionisten fortsat opfylder betingelserne for førtidspension, vil kommunalbestyrelsen kunne give tilbud om virksomhedspraktik m.v. eller sende førtidspensionisten til en helbredsmæssig afklaring med henblik på en vurdering af pensionistens arbejdsevne, jf. forslaget i § 1, nr. 1, til § 43 c.

Det foreslås i stk. 3, 2. *pkt.*, at § 43 c, stk. 2, og § 43 d finder tilsvarende anvendelse.

Forslaget betyder, at det vil være en betingelse, at kommunerne har vejledt pensionisten om, at pensionen vil blive nedsat, hvis pensionisten udebliver uden rimelig grund.

Der henvises til bemærkningerne til § 43 c, stk. 2.

Forslaget betyder, at en førtidspensionist, der uden at have en rimelig grund udebliver fra en indkaldt samtale som led i den systematiske gennemgang af udvalgte førtidspensionssager, vil få nedsat pensionen.

Selv om det er Udbetaling Danmark, der udbetaler førtidspension, vil det være kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om udeblivelsen og om nedsættelse af pensionen. Nedsættelsen fastsættes til 1.000 kr. (2026-niveau). Der henvises til bemærkningerne til § 43 d.

Det foreslås i *stk. 4*, at kommunalbestyrelsen kan indhente yderligere oplysninger og afgive tilbud m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning, jf. § 43 c.

Forslaget betyder, at når kommunalbestyrelsen finder, at der er grundlag for at vurdere en førtidspensionssag, vil kommunalbestyrelsen kunne indhente yderligere oplysninger og afgive tilbud m.v. som efter § 43 c. Kommunalbestyrelsen vil også med hjemmel i § 43 c kunne indkalde til yderligere samtaler med pligt til fremmøde med det formål at oplyse sagen. Der henvises til bemærkningerne til § 43 c.

Det foreslås i *stk. 5*, at kommunalbestyrelsen på baggrund af en vurdering af pensionistens arbejdsevne træffer afgørelse om, hvorvidt førtidspensionen 1) bevarer, 2) gøres hvilende, jf. § 43 a eller 3) frakendes, jf. § 44.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil skulle vurdere, om den pågældende førtidspensionist er blevet i stand til at udføre konkret specifice-

rede arbejdsfunktioner og blive selvforsørgende. Dvs. at der ved vurderingen ikke alene vil skulle lægges vægt på, i hvilket omfang førtidspensionisten rent faktisk har arbejdet, men også på, om der er udvist en konkret arbejdssevne, som den pågældende person ud fra sagens samlede oplysninger vil kunne bruge på det almindelige arbejdsmarked til vedvarende at blive selvforsørgende.

Kommunen vil ved vurderingen konkret og helhedsorienteret skulle vurdere personens barrierer, ressourcer og udviklingsmuligheder i forhold til arbejdsmarkedet. Helbredsmæssige oplysninger vil være væsentlige, men de vil alene skulle indgå som et delelement i den konkrete vurdering. Der vil således være tale om en helhedsorienteret skønmæssig og individuel vurdering af, om der er sket en forbedring af arbejdssevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Vurderer kommunalbestyrelsen, jf. nr. 1, at førtidspensionistens arbejdssevne ikke er blevet forbedret i en sådan grad, at førtidspensionisten vurderes at kunne forsørge sig selv vedvarende med indtægtsgivende arbejde, vil kommunalbestyrelsen skulle træffe afgørelse om, at førtidspensionen vil skulle bevares.

Reglen om hvilende pension er en beskyttelsesforanstaltning, og dens formål er at støtte pensionistens forsøg på at gå i arbejde. Ved ordningen skabes der tryghed for, at der er et stabilt forsørgelsesgrundlag at falde tilbage på, hvis bestræbelserne mislykkes.

Bestemmelsen om hvilende pension vil skulle anvendes, når den pågældende har arbejdsindtægt, eller skal i gang med et arbejdsforsøg, som antages at kunne føre til en arbejdsindtægt af en sådan størrelse, at pensionen ikke vil kunne bevares, selv om de helbredsmæssige forhold isoleret set giver grundlag for pensionen.

Baggrunden for at gøre pensionen hvilende vil også kunne være, at det anses for tvivlsomt, om den pågældende efter sin helbredstilstand at dømme vil være i stand til varigt at have en arbejdsindtægt af en sådan størrelse, at pensionen vil skulle frakendes.

Har en førtidspensionist således i en længere periode haft arbejdsindkomst, og kommunalbestyrelsen vurderer, at det kan være et udtryk for, at pensionisten vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde i en pe-

riode, men at der er tvivl om, hvorvidt dette er vedvarende, vil kommunalbestyrelsen skulle træffe afgørelse om, at førtidspensionen gøres hvilende, jf. nr. 2. Afgørelse om hvilende pension vil skulle træffes efter lovens § 43 a.

Vurderer kommunalbestyrelsen, at førtidspensionistens arbejdsevne er blevet forbedret i en sådan grad, at førtidspensionisten vurderes at kunne forsørge sig selv vedvarende med indtægtsgivende arbejde, vil kommunalbestyrelsen skulle træffe afgørelse om, at førtidspensionen vil skulle frakendes, jf. nr. 3. Afgørelse om frakendelse af pension vil skulle træffes efter lovens § 44.

Det skal således vurderes, om pågældende er blevet i stand til at udføre konkret specificerede arbejdsfunktioner (f.eks. i et fleksjob) og derved vil kunne opnå indtægt til selvforsørgelse.

En pensionist, der mod forventning er blevet i stand til at arbejde i større omfang end forudsat ved tilkendelsen af førtidspension, og som gennem en længere periode derved har vist, at arbejdsevnen er blevet forbedret, vil efter en konkret vurdering kunne få frakendt sin pension. Det afgørende er, om arbejdsevnen er blevet forbedret, således at pensionisten er blevet i stand at kunne forsørge sig selv vedvarende ved indtægtsgivende arbejde i et ordinært job eller i et fleksjob.

Kommunalbestyrelsen vil således skulle foretage en konkret helhedsvurdering af, om førtidspensionisten er blevet i stand til at udføre konkret specificerede arbejdsfunktioner og derved vedvarende vil kunne opnå indtægt til selvforsørgelse. Det kan være f.eks. i et fleksjob efter § 116, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvorimod en ansættelse i fleksjob efter lovens § 116, stk. 2, (om fleksjob i få timer), ikke vil kunne danne grundlag for en frakendelse af førtidspensionen, medmindre personens arbejdsevne udvikler sig væsentligt i det pågældende fleksjob.

Ved vurderingen af arbejdsevnen vil der skulle tages udgangspunkt i de regler, der var gældende på tidspunktet for tilkendelsen af førtidspensionen. Det betyder, at for tilkendelse af førtidspension i perioden fra 1. januar 2003 til 31. december 2012, vil arbejdsevnen skulle vurderes ud fra de kriterier, der var gældende på daværende tidspunkt. Dvs. at der ved afgørelsen af, om pensionisten skal tilbydes et fleksjob, skal ses bort fra muligheden for at udvikle arbejdsevnen ved ansættelse i fleksjob få timer om ugen.

§ 116 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats vil ikke være til hinder for, at en person, der modtager førtidspension, kan blive visiteret og ansat i et fleksjob. Personen vil imidlertid ikke kunne være ansat i et fleksjob og samtidig modtage førtidspension, jf. princippet om dobbeltforsørgelse. Ved ansættelse i fleksjob vil førtidspensionen derfor skulle gøres hvilende eller frakendes.

I praksis vil det derfor være mest hensigtsmæssigt, hvis kommunen først visiterer personen til fleksjobordningen i forbindelse med et konkret fleksjob, og at førtidspensionen indledningsvist gøres hvilende. Først herefter vurderes behovet for en evt. frakendelse af førtidspension med begrundelsen, at personen kan bestride et fleksjob og dermed blive vedvarende forsørget ved arbejdsindtægt.

Om pensionen gøres hvilende, eller om der kan ske frakendelse direkte ved overgangen til fleksjob, vil være en afvejning af, hvor sikkert det er, at førtidspensionisten kan forsørge sig selv vedvarende i et fleksjob. Udgangspunktet vil derfor oftest være, at førtidspensionen i første omgang gøres hvilende. Hvis personen fortsætter i fleksjobbet i en længere periode, vil kommunen kunne vurdere, at personen nu vedvarende kan forsørge sig selv i fleksjobbet og dermed frakendes førtidspensionen.

Dette vil dog altid bero på førtidspensionistens konkrete situation og vil kræve, at kommunen kan dokumentere, hvorfor kommunen vurderer, at pensionisten vedvarende vil kunne forsørge sig selv ved indtægtsgivende arbejde.

(Til § 44 b)

Det foreslås i § 44 b, stk. 1, at målgruppen for den systematiske gennemgang efter § 44 a er førtidspensionister under 60 år, som den 2. april 1968 eller senere er folkeregistreret som førstegangsendrejt her i riget fra et land uden for EU/EØS, eller som er indrejt i riget efter udlandsophold på mere end 12 på hinanden følgende måneder fra et land uden EU/EØS, jf. dog stk. 2 og 3.

Forslaget betyder, at der vil skulle ske en systematisk gennemgang af førtidspensionssager for nytilkomne. Dvs. førtidspensionister, der den 2. april 1968 eller senere er registreret i folkeregisteret som førstegangsendrejt her i riget fra et land uden for EU/EØS, eller som er indrejt i riget efter et udlandsophold på mere end 12 på hinanden følgende måneder fra et land uden for EU/EØS.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 2*, at følgende ophold i udlandet ikke regnes som ophold uden for riget efter *stk. 1*:

1) Ophold i udlandet, hvor en person har været forhindret i at vende tilbage til riget som oprindelig planlagt på grund af udefrakommende og uforudsete omstændigheder af helt ekstraordinær karakter.

2) Ophold i udlandet, hvor en person har været statsudsendt eller har været medfølgende ægtefælle eller samlever til en statsudsendt. Ved statsudsendte forstås personer, der er

a) udsendt af Danmark, Færøerne eller Grønland,

b) sekunderet til EU og internationale organisationer eller

c) ansat i internationale organisationer, hvor det forudsættes, at Danmark, Grønland eller Færøerne bidrager med økonomi og med personel i form af egne statsborgere.

3) Ophold i udlandet, hvor en person som mindreårig har haft ophold i udlandet sammen med en eller begge forældre under forældrenes samtidige ophold i udlandet efter nr. 2.

Forslaget betyder, at de oplistede udlandsophold ikke vil blive regnet som ophold uden for riget, og personen ikke vil være omfattet af den systematiske gennemgang, medmindre de er omfattet på andet grundlag.

Forslaget vil omfatte personer, der forhindres i at vende tilbage til riget som oprindelig planlagt på grund af udefrakommende og uforudsete omstændigheder, som er af helt ekstraordinær karakter. Der vil være tale om personer, der er bopælsregistreret her i riget før udrejse, og som i forbindelse med et udlandsophold bliver fysisk forhindret i at vende tilbage til riget som planlagt. Med forslaget vil den periode, som udlandsopholdet er blevet forlænget grundet udefrakommende og uforudsete omstændigheder af helt ekstraordinær karakter, blive sidestillet med ophold her i riget. Perioden opgøres i hele dage.

Et udlandsophold planlagt til 9 måneder, som eksempelvis grundet pandemi og rejseforbud bliver forlænget med 4 måneder, vil indgå som et udlandsophold på 9 måneder.

Forslaget omfatter endvidere personer, der på grund af egen sygdom, egne børns sygdom, strejker i transportsektoren, uretmæssig fængsling eller tilbageholdelse i udlandet, tvungne genopdragelsesrejser eller andre hjemrejsehindre ikke når at rejse hjem til riget som oprindelig planlagt.

For så vidt angår sygdom, skal det særligt bemærkes, at lettere sygdom som f.eks. en forkølelse eller influenza hos et barn eller voksen ikke vil være omfattet. Det skal være helt ekstraordinære forhold vedrørende helbredet, som fysisk hindrer de pågældende i at rejse hjem, f.eks. hospitalsindlæggelse, krav om karantæne, afvisning fra luftfartsselskabets side på grund af smitterisiko m.v.

Denne undtagelse gælder også børn, som førstegangsendrejser i riget senere end 6 måneder efter fødselstidspunktet på grund af udefrakommende og uforudsete omstændigheder. Dermed vil børn, der fødes på baggrund af en surrogataftale, og som ikke indrejser inden 6 måneder efter fødslen på grund af eksempelvis helbredsmæssige komplikationer i forbindelse med fødslen, også blive undtaget.

Forslaget vil også omfatte statsudsendte og eventuelt medrejsende ægtefælle eller samlever. Statsudsendte er personer, der er udsendt af den danske stat, Færøerne eller Grønland, sekunderet til EU og internationale organisationer eller ansat i internationale organisationer, hvor det er forudsat, at Danmark bidrager med økonomi og med personel i form af egne statsborgere.

Undtagelsen omfatter personer, der udsendes til udlandet på den danske stats, Færøernes eller Grønlands vegne for at varetage en stilling af særlig interesse for riget, og deres eventuelle medfølgende ægtefælle eller samlever. Det drejer sig bl.a. om 1) ansatte i Udenrigsministeriet, der udsendes til de danske repræsentationer i udlandet, herunder politisk udnævnte ambassadører, 2) personer, der udsendes via Udenrigsministeriets specialattachéordning (herunder udsendte fra Færøerne og Grønland), 3) Danida-rådgivere, der udsendes til udlandet og er ansat af Udenrigsministeriet eller andre dele af staten, 4) statsansatte, der har fået en sekunderet stilling i en EU-institution og fortsat har ansættelseskontrakt med det ministerium, som de er ansat i, og 5) sekunderede og ansatte i internationale organisationer, hvor det er forudsat, at Danmark bidrager med økonomi og med personel i form af egne statsborgere.

Fælles for målgruppen vil være, at der er tale om stillinger af særlig interesse for Danmark, Færøerne og Grønland, hvor riget har en forpligtelse til at finansiere stillingen. For så vidt angår de internationale organisationer er det tillige forudsat, at riget i kraft af sit medlemskab eksplicit eller forudsætningsvis har påtaget sig at bidrage med økonomi og personel i form af et passende antal statsborgere.

Undtagelsen vil også omfatte den udsendte og eventuelt medfølgende ægtefælle eller samlever samt eventuelle børn.

Derved vil en ægtefælles eller samlevers særbørn også være omfattet. Det betyder, at en person som mindreårig skal have haft ophold i udlandet sammen med en af eller begge sine forældre under forældrenes samtidige ophold i udlandet som statsudsendte for at være omfattet.

Da undtagelsen vil være betinget af, at barnet har haft ophold med forælderen eller forældrene under udsendelsen, vil kommunen ikke skulle se bort fra en periode, som skyldes at et barn eksempelvis indrejser her i riget på et senere tidspunkt end forælderen eller forældrene, fordi et skoleår skal færdiggøres, eller barnet ønsker at holde ferie med kammerater. Dvs. at kommunen ikke vil skulle se bort fra den periode, der går mellem forælderen indrejse og barnets indrejse.

Det foreslås i *stk. 3*, at følgende personer ligestilles med personer født her i riget. Det vil være personer, der som mindreårige er adopteret fra et land uden for riget af en adoptant med lovligt ophold her i riget, og personer, der er født uden for riget, og som havde mindst en forælder, der har været bopælsregistreret her i riget i mindst 12 sammenhængende måneder på fødselstidspunktet, når personen er indrejst senest 6 måneder efter fødselstidspunktet.

Forslaget betyder, at personer, der som mindreårige er adopterede fra et land uden for riget af en adoptant her i riget, ikke vil være i målgruppen for systematisk gennemgang af udvalgte førtidspensionssager - medmindre de er omfattet på andet grundlag - da de ikke vil skulle betragtes som indrejst, men derimod som en person født i riget.

Forslaget omfatter først og fremmest børn, der er adopteret efter reglerne om international fremmedadoption.

Forslaget omfatter også personer, der som mindreårige er adopterede efter reglerne om familieadoption, når barnet indrejser i forbindelse med adoption. Det vil bero på en konkret vurdering, om der er tale om indrejse i forbindelse med adoption eller ej. Ved denne vurdering vil der blandt andet kunne lægges vægt på, hvor lang tid der er gået fra indrejse til adoption bevilges.

I de sager, hvor kommunen har kendskab til, at en person er internationalt adopteret og omfattet af den foreslåede undtagelse for adopterede fra lande uden for riget, vil kommunen skulle undersøge, om personen er førstegangsindrejst i riget som mindreårig og adopteret af en adoptant her i riget.

I de sager, hvor kommunen ikke har kendskab til, at en person er internationalt adopteret og omfattet af den foreslåede undtagelse, men hvor personen kan dokumentere at indrejse som mindreårig er sket med henblik på adoption af en adoptant med lovligt ophold her i riget, vil personen ikke være omfattet af målgruppen for gennemgang af førtidspensionssager efter forslaget til § 1, nr. 2, til §§ 44 a - 44 c.

Ligestillingen af børn født i udlandet på grundlag af en surrogataftale og børn født under korte udlandsophold med børn født her i riget foreslås samlet i en fælles bestemmelse. Bestemmelsen vil således omfatte alle børn, der er registreret indrejst her i riget senest 6 måneder efter fødselstidspunktet, såfremt mindst én af barnets forældre havde været bopælsregistreret her i riget i mindst 12 måneder på fødselstidspunktet.

Den tidsmæssige afgrænsning på 6 måneder har baggrund i CPR-lovens gældende regler, hvorefter ophold i udlandet over 6 måneder skal anmeldes som fraflytning til udlandet, jf. CPR-lovens § 24, stk. 1, 3. pkt.

Undtagelsen vil omfatte børn, som fødes under ferie eller ophold i udlandet og er registreret indrejst her i landet senest 6 måneder efter fødselstidspunktet, og hvor mindst en forælder har været bopælsregistreret her i landet i mindst 12 sammenhængende måneder på fødselstidspunktet. Disse børn har en høj grad af tilknytning til riget og ligestilles derfor med børn født i riget.

Undtagelsen vil også omfatte børn født i udlandet på grundlag af en surrogataftale, når barnet er registreret indrejst her i landet senest 6 måneder efter fødselstidspunktet, og hvor en forælder var bopælsregistreret her i landet på fødselstidspunktet og havde været det i minimum 12 sammenhængende måneder på fødselstidspunktet. Disse børn har en høj grad af tilknytning til riget og ligestilles derfor med børn født i riget.

UDKAST

Det er endvidere vurderingen, at internationalt adopterede, børn født af surrogatmødre i udlandet og personer, der er født i udlandet (f.eks. under en ferie) og har mindst en forælder, der har været bopælsregistreret her i riget i mindst 12 sammenhængende måneder på fødselstidspunktet, og selv er indrejst inden 6 måneder efter fødslen, vil kunne sidestilles med personer, der ikke er indrejst, dvs. personer som i hele deres liv har haft bopæl i riget. Det er endvidere vurderingen, for så vidt angår statsudsendte, deres ægtefælle eller samlever og børn, at de i denne henseende vil kunne sidestilles med personer, som er beordret til tjeneste uden for riget, og som efter de gældende regler i lov om Det Centrale Personregisters § 24, stk. 5 og 6, ikke registreres som udrejst.

(Til § 44 c)

Det foreslås i § 44 c, stk. 1, at den systematiske gennemgang efter § 44 a, stk. 1, omfatter førtidspensionister, som indgår i målgruppen i § 44 b, og som bor i et større alment boligområde med mindst 1.000 beboere, der er afgrænset ved, at mindst to af følgende socioøkonomiske kriterier er opfyldt. De socioøkonomiske kriterier er andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller til uddannelse, overstiger 30 pct. ud fra et to-årigt-gennemsnit, andelen af beboere dømt for overtrædelser af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst to gange landsgennemsnittet ud fra et to-årigt gennemsnit. andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overstiger 60 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe og den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området bortset fra uddannelsessøgende er mindre end 65 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i samme region.

Forslaget betyder, at førtidspensionister, der er tilkendt førtidspension efter lov om social pension, som er under 60 år, og som bor i et større alment boligområde med mindst 1.000 beboere, hvor mindst to ud af fire socioøkonomiske kriterier er opfyldt, vil være omfattet.

Det foreslås i stk. 2, 1. pkt., at førtidspensionisten skal bo i boligområdet på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Forslaget betyder, at det være pensionistens bopælsstatus på tidspunktet for lovens ikrafttræden, der er afgørende for, om pensionisten er i målgruppen, uanset at data af praktiske og tekniske hensyn samkøres senere.

UDKAST

Det foreslås i stk. 2, 2. *pkt.*, at hvis pensionisten flytter fra boligområdet, er pensionisten ikke omfattet af målgruppen i stk. 1.

Forslaget betyder, at hvis førtidspensionisten flytter fra et omfattet boligområde, vil førtidspensionisten ikke længere være omfattet af målgruppen.

Det gælder både hvis man flytter ud af boligområdet eller ind i boligområdet.

Kommunen har pligt til at følge op på sagen, såfremt kommunen er blevet bekendt med en pensionist, der potentielt ikke opfylder betingelserne, jf. den generelle kontrolforpligtigelse. -

Det foreslås i *stk. 3*, at beskæftigelsesministeren fastsætter, hvilke boligområder der er omfattet af stk. 1.

Forslaget betyder, at der vil blive fastsat regler om, hvilke boligområder, der opfylder betingelserne for at indgå i den systematiske gennemgang af udvalgte sager om førtidspension. Det forudsættes, at boligområderne vil blive udvalgt på baggrund af data fra Social- og Boligministeriet over boligområder, der er omfattet af forslaget til § 1, nr. 2, til § 44 c.

(Overskrift til § 44 d)

Det foreslås, at der før § 44 d indsættes en *overskrift* om udsøgning af sager til den systematiske gennemgang.

Det vil dermed være tydeligt, hvad den foreslåede § 44 d handler om.

(Til § 44 d)

Det foreslås i § 44 d, *stk. 1*, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering samkører data fra Social- og Boligministeriet om boligområder, jf. § 44 c, med data fra Udbetaling Danmark og Det Centrale Personregister om de førtidspensionister, jf. § 44 b, stk. 1, som pr. 1. juli 2026 bor i de berørte boligområder til brug for kommunernes endelige fastlæggelse af målgruppen, jf. § 44 b, stk. 2 og 3.

Forslaget betyder, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil samkøre data, der er indhentet til statistiske formål og data til brug for fastlæggelse af målgruppen fra Udbetaling Danmark med data fra Social- og Boligministeriet og data fra Det Centrale Personregister. Samkøringen vil

skulle anvendes til kommunernes systematiske gennemgang af udvalgte førtidspensionssager og sagsbehandlingen i den forbindelse.

Data fra Social- og Boligministeriet vil vedrøre boligområder, der opfylder kriterierne i § 44 c. Data fra Udbetaling Danmark vil vedrøre oplysning om udbetaling af førtidspension til pensionister, som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager til statistiske formål og data om førtidspensionister, der 1. juli 2026 som følge af strafafsoning, en anbringelsesdom eller en dom til behandling i retspsykiatrien ikke modtager førtidspension. Data fra Det Centrale Personregister vil blandt andet omfatte adresse, personnummer og eventuel indrejsedato.

Der er behov for at kunne samkøre oplysningerne, således at der vil kunne udarbejdes en liste over, hvilke førtidspensionister der bor i de omfattede boligområder efter forslaget til § 1, nr. 2, til § 44 b, som kommunerne efter forslaget vil skulle gennemgå for at vurdere førtidspensionisterne arbejdsevne. Pensionister, der ikke modtager førtidspension som følge af strafafsoning, en anbringelsesdom eller en dom til behandling i retspsykiatrien vil kunne have en bopælsadresse i et berørt boligområde.

Kommunen vil skulle fjerne pensionister fra listen, der er undtaget som følge af, at de har været forhindret i at vende tilbage til riget som oprindelig planlagt på grund af udefrakommende og uforudsete omstændigheder af helt ekstraordinær karakter, jf. forslaget til § 44 b, stk. 2, nr. 1.

Endvidere vil kommunen skulle fjerne pensionister fra listen, der har været omfattet af undtagelser for statsudsendte eller nærtstående til sådanne, jf. forslaget til § 44 b, stk. 2, nr. 2 og 3.

Endelig vil kommunen skulle fjerne pensionister, der er undtaget fra den systematiske gennemgang som følge af undtagelsen i den foreslåede § 44 b, stk. 3, om adoption. Det har siden 1. januar 2026 været muligt efter lov om Det Centrale Personregister frivilligt at registrere indrejse på baggrund af adoption. Oplysning om adoption vil således fremgå af cpr-registeret, såfremt pensionisten har valgt at registrere denne oplysning.

Pensionister, hvis førtidspension er gjort hvilende, vil ikke være omfattet af den systematiske gennemgang af udvalgte sager om førtidspension, uanset at de er bosiddende i et berørt boligområde, da disse personer allerede er i arbejde, herunder i fleksjob.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sender en liste med resultatet af samkøringen til de berørte kommunalbestyrelser.

Forslaget betyder, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil sende oplysninger til den enkelte kommune om pensionister med bopæl i berørte boligområder i kommunen.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at listen anvendes til den systematiske gennemgang af sager, som kommunalbestyrelserne foretager efter § 44 a.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelserne vil kunne anvende listen, som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udarbejder på baggrund af samkøring af data, jf. forslaget til *stk. 1*, til brug for den systematiske gennemgang og sagsbehandling i den forbindelse.

Listen vil således skulle anvendes af kommunerne til at få overblik over, hvilke sager, der skal gennemgås i den systematiske gennemgang af udvalgte sager om førtidspension herunder i forhold til, at kommunerne skal have mulighed for at undersøge, hvilke personer, der ikke vil skulle omfattes af den systematiske gennemgang af udvalgte sager om førtidspension.

Det foreslås i *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen underretter pensionister i kommunen, som er omfattet af den systematiske gennemgang, jf. § 44 a.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil skulle underrette de førtidspensionister i den enkelte kommune, som er omfattet af den systematiske gennemgang efter § 44 a.

Underretning af omfattede førtidspensionister vil understøtte gennemsigtighed i den systematiske gennemgang, pensionistens mulighed for at varetage egne interesser og tillid til kommunen.

(Overskrift til § 44 e)

Det foreslås, at der før § 44 e indsættes en overskrift om underretning fra kommunerne om sagernes udfald.

Overskriften indsættes for at gøre det tydeligt, hvad den foreslåede § 44 e handler om.

(Til § 44 e)

Det foreslås i § 44 e, stk. 1, at kommunalbestyrelsen løbende underretter Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om resultatet af den systematiske gennemgang.

Forslaget betyder, at kommunerne vil skulle sende en underretning til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering med oplysninger om, hvilken vurdering, kommunerne er kommet frem til i de enkelte sager. Underretningen vil skulle ske løbende således, at det er muligt løbende at følge med i status for gennemgangen af de udvalgte sager.

Ved flytning vil det være den kommune, der træffer afgørelsen om førtidspension, der vil skulle underrette Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om resultatet heraf.

Det foreslås i stk. 2, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om indholdet i underretningerne.

Det betyder, at der vil blive fastsat regler i en bekendtgørelse om indholdet i underretningerne fra kommunerne. Det vil blandt andet være antallet af sager fordelt på kommuner, hvad resultatet af den enkelte sag er blevet og begrundelsen herfor.

Kommunerne vil således skulle underrette Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om sagernes udfald, herunder i hvor mange sager kommunen har vurderet, at pensionen skal bevares, hjemvises eller frakendes med begrundelse herfor, jf. forslaget til § 44 a, stk. 5, som affattet ved § 1, nr. 2.

Kommunerne vil endvidere skulle oplyse, hvor mange sager kommunen har henlagt, jf. forslaget til § 44 a, stk. 2, som affattet ved § 1, nr. 2, når det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at der på grund af pensionistens helbredsmæssige forhold ikke er grundlag for at vurdere, om der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen

Til nr. 3

Reglerne om klageadgang fremgår af § 50 i lov om social pension.

Af bestemmelsen stk. 4 fremgår, at afgørelser efter kapitel 3 og 3 a samt efter § 43 a og § 44 kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg. Klager behandles efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

UDKAST

Det foreslås i § 50, stk. 4, at ændre § 43 a og § 44 til § 43 a og 43 c-44 a.

Forslaget betyder, at de foreslåede bestemmelser i §§ 43 c- 43 e og 44 a vil være omfattet af klageadgang til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, og at en klage dermed vil skulle behandles efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Dermed vil der kunne klages over tilbud m.v., nedsættelse af pensionen som følge af udeblivelse, uenighed om, hvorvidt der er en rimelig grund til udeblivelse og afgørelser på baggrund af den systematiske gennemgang af udvalgte førtidspensionssager.

Udbetaling Danmarks nedsættelse af pensionen, der sker på grundlag af en afgørelse fra kommunen om udeblivelse fra en samtale eller et tilbud m.v. efter §§ 43 c eller 44 a, er ikke en afgørelse, og der vil ikke være klageadgang i forhold til en sådan nedsættelse. Såfremt pensionisten er uenig i nedsættelsen, vil pensionisten kunne klage til Ankestyrelsen. Såfremt pensionisten mener, at Udbetaling Danmark har lavet en fejl i forbindelse med nedsættelsen således, at pensionen ikke er nedsat med 1.000 kr., vil pensionisten kunne henvende sig hos Udbetaling Danmark og gøre opmærksom herpå, hvorefter Udbetaling Danmark må tage stilling til nedsættelsen.

Til § 2

Det foreslås, at der i lov om retssikkerhed og administration af det sociale område efter § 11 h og før overskriften til § 12 indsættes en overskrift om *Kommunernes kontrol*.

Det foreslås, at der indsættes et § 11 i, stk. 1, om, at kommunen med henblik på en vurdering af, om en førtidspensionist fortsat opfylder betingelserne for førtidspension, jf. §§ 43 c, 44 og 44 a i lov om social pension, uden samtykke fra førtidspensionisten kan indhente relevante og nødvendige oplysninger om strafbare forhold, herunder oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister.

Den foreslåede ordning vil indebære, at kommunerne i forbindelse med den systematiske sags gennemgang af visse førtidspensionssager omfattet af §§ 44 a-44 c i lov om socialpension vil kunne anmode politiet om relevante og nødvendige oplysninger om strafbare forhold, hvis oplysningerne vurderes at være af betydning for kommunalbestyrelsens vurdering af, om en sag skal genoptages med henblik på en vurdering af personens arbejdsevne.

UDKAST

Det vil som udgangspunkt alene være relevant at indhente oplysninger om kriminalitet i de tilfælde, hvor kommunen kan se, at udbetalingen af førtidspensionen har været ophørt i en periode, hvilket kan være udtryk for afsoning af en ubetinget fængselsstraf, eller i tilfælde hvor kommunen i øvrigt er bekendt med, at den pågældende har begået kriminalitet, f.eks. som led i Al-Capone samarbejdet.

Kommunerne vil i disse tilfælde kunne anmode politiet om oplysninger fra Kriminalregisteret vedrørende den/de konkrete straffesag(er), som ligger til grund for afsoningen uden førtidspensionistens samtykke.

Politiet vil i den forbindelse skulle ligge anmodningen fra kommunen til grund og vil således ikke skulle foretage en juridisk vurdering af, om der på baggrund af de enkelte oplysninger i det enkelte tilfælde kan ske videregivelse.

Da oplysninger fra Kriminalregisteret om en konkret straffesag alene indeholde oplysninger om, hvilken bestemmelse der er overtrådt, hvornår dommen er afsagt og den idømte straf, vil et udskrift fra Kriminalregisteret derfor ikke i sig selv kunne danne grundlag for en vurdering af den pågældendes arbejdsevne, men vil kunne indgå i samtalen med førtidspensionisten for at belyse den pågældendes ressourcer.

Med bestemmelsen lægges der derfor op til, at hvis kommunen på baggrund af udskriftet fra Kriminalregisteret vurderer, at oplysningerne om den konkrete straffesag bør indgå i kommunens vurdering af førtidspensionistens arbejdsevne, vil kommunen uden førtidspensionistens samtykke kunne anmode politiet om den underliggende dom, som nærmere vil kunne belyse karakteren af den pådømte kriminalitet samt omstændighederne, der kan have betydning for den pågældendes arbejdsevne.

Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis førtidspensionisten har begået et indbrudstyveri, men over for kommunen har oplyst, at pågældende ikke kan forlade sit eget hjem.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2026.

...

UDKAST

Loven vil ikke gælde for Færøerne eller Grønland, og den vil heller ikke kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland, fordi de love, der ændres, ikke gælder for Færøerne eller Grønland og ikke vil kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.